

FOAIA POPORULUI

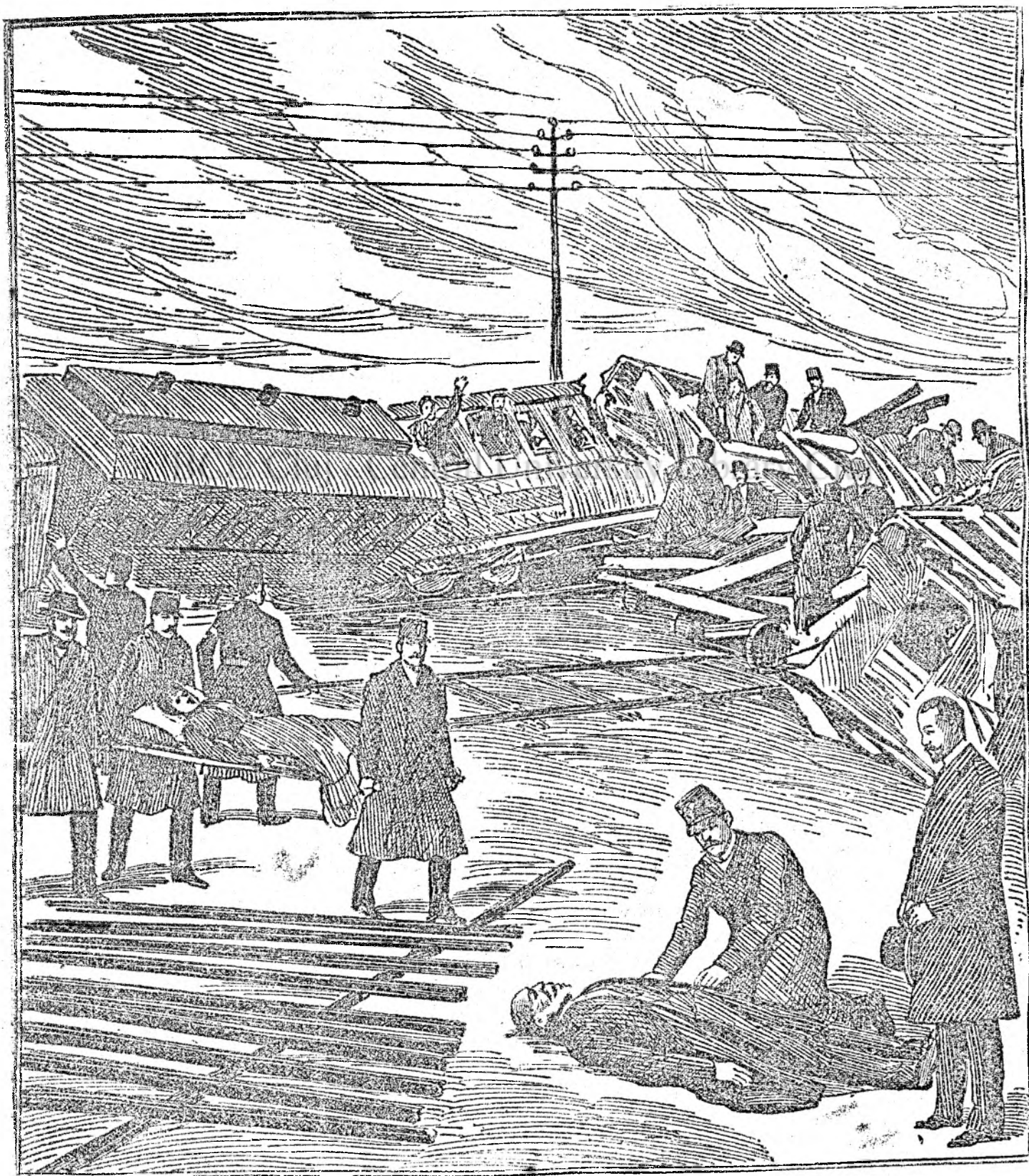
Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 Germania, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Heltzer, Sibiu

Foale politică.

Apăre în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani
 a treia-oraă 10 bani.

Nenorocirea dela Dorojma.

Am scris în nr-ul trecut despre marea nenorocire de tren, întâmplată Vineri în 12 Aprilie c. la Dorojma, o mică stație sau haltă lângă Seghedin. Cum am amintit, trenul s'a rupt în două, în urma plesnirii osiei dela un vagon, când roatele înclinându-să s'au poticnit în despărțitura șinelor și au smâncit partea din urmă a trenului pe șinele vecine. Aceasta parte a trenului s'a zdrobit, cauzând

moartea năpraznică la trei oameni și rănind pe mulți, dintre cari unii foarte greu.

În acest tren au fost mai mulți călători din România, anume Olănescu și soția, frate cu fostul ministru C. Olănescu. Ei au murit și au fost transportați la București. A mai fost studentul Boisin din București, rănit greu, apoi un căpitan de călăreși din Craiova, Olteanu cu nevasta sa. Aceștia au fost strămtorați între

ruine, de unde au fost scoși numai cu mare greu. Omului, care i-a ajutat mai întâiu, căpitanul i-a dat 100 cor.

Icoana, ce o prezenta locul nenorocirii, era foarte tristă: vagoane răsturnate și zdrobite, sfărmituri negre și pete de sânge, apoi morții și răniții. Vaietele acestor din urmă umpleau aierul și spaima să vedea pe fețele tuturor.

Chipul nostru ne arată aceasta nenorocire.

Discuțiile în dietă.

De o săptămână încoace și mai bine discuțiile în dietă să urmează asupra proiectului de lege al lui Apponyi, pe patagrafi. S'a primit — am putea zice: s'a măcinat — până acum cam jumătate din proiect, ici coala cu unele mici schimbări.

Șovinistii de dragul lui Apponyi votează totul și cum să nu, când zilele trecute el s'a lăudat în dietă, că cu acest proiect el va stărpi în timpul cel mai scurt toate școlile — nepatriotice.

În afară de proiect s'au mai făcut și unele interpelații. Așa a făcut în ședința de Miercuri o interpelație vrednicul nostru deputat Dr. Stefan C. Pop, privitoare la adunarea din Bsius, împărăștiată.

Di Dr. Pop cetește telegrama dată de către convocatorii adunării, către ministrul de interne. — Schițează întâmplarea, așa cum am scris-o și noi și pe urmă întreabă pe ministrul ce măsuri are de gând să ia, ca vinovații să fie pedepsiți?

Interpelația dlui Pop i-a ars rău pe șovinisti, căci au provocat o larmă colosală cu răcnete și urlete, mai cu seamă când dl Pop le-a arătat cum ațâță foile ungurești, fără a fi pedepsite, ceea-ce s'a văzut și cu născocita răscoală dela Hunedoara. Interpelația s'a dat ministrului Andrássy.

A fost interesantă ședința de Joi. Au vorbit și au făcut propuneri deputații kossuthiști, Kauffmann și Bozoky, pentru înăsprirea § lui 12 cu privire la propunerea limbii maghiare, dar au primit răspuns energic de la Goldiș, Dr. Vlad și Dămian ai noștri.

Eată cum a decurs lucrul:

La § ul 12, *Kauffmann* propune, să se spună, că de oarece susținătorii de școlile au vreme de trei ani pentru a îndeplini condițiile acestei legi, să se hotărească, că la penzie se vor număra și acești trei ani dela întărirea acestui proiect.

Propune apoi, că pentru progresul neîndestulitor în limba maghiară, să nu se poată detrage ajutorul, decât dela școlile, care n'au limba de propunere maghiară, ca să le indemne în acest scop, să propună toate în limba maghiară.

V. Goldiș: Intr' adevăr mă surprinde, că în acest parlament poate veni cineva cu astfel de propuneri. (Zgomot. Strigăte: Suntem în Maghiaria! Zgomot). Din propunerea asta reiese, că acest proiect ar vrea să facă cu neputință școala confesională.

Propun să se spună la acest paragraf, că numai în acel caz să se poată detrage ajutorul, dacă școala nu să supune dispozițiilor acestor legi.

Bozoky Arpád: Legile nesancționate la 1848, dacă s'ar fi pus în vigoare, azi n'ar fi școlile confesionale, căci acele legi pretindeau să facă statul în toate comunele școlile de stat, pe spesele comunei, fără considerație dacă mai este acolo și școala confesională ori nu.

Faptele dovedesc, că noi trebuie să ne folosim de mijloace aspre, pentru că am văzut cum preoți plătiți cu

congruă au agitat la București, pentru unirea Ardealului cu statul român. Noi nu vrem să nutrim din banii statului maghiar pe agitatorii Valachi...

V. Goldiș: Ce vorbe-s aceste? Aceia-s și banii noștri! (Zgomot).

Bozoky: Propun deci că, dacă o școală nu împlineste cerințele acestei legi, ministrul să închidă școala aceea la moment, iar comuna să fie silită a contribui și de atunci înainte la susținerea școlii de stat, în aceeași măsură în care a contribuit până acum la școala confesională ori comunală, ca Valachii să nu capete școala de stat în cinste. (Aprobări șgomotoase.)

După *Bozoky* a luat cuvântul Dr. Aurel Vlad și într'o frumoasă vorbire a combătut paragraful din vorbă și susține propunerea lui Goldiș. Intre altele el zice:

Dacă proiectul de lege n'ar cuprinde alt paragraf vătămător decât acesta, ar fi de ajuns ca să justifice aceea nemulțumire generală, care s'a produs în părțile locuite de naționalități.

Acest paragraf cuprinde aceea tendință îmbrăcată în șapte haine, care în fond e atât de păgubitoare. (Voci în stânga exteră: Nu-i adevărat!). Dați-mi voie, dacă acest paragraf n'ar cuprinde o tendință ascunsă, el ar vorbi pe față și tendințele lui și le-ar spune pe șleau.

Acest paragraf, dlor, cuprinde astfel de dispoziții cari îi dau ministrului toată îngăduință de a face iluzorii acele drepturi asigurate prin legile țării, cari dispun ca copiii nemaghiari să-și câștige instrucția în limba lor maternă. (O voce în stânga: Da nu pe bani ungurești). Sunt banii noștri aceia! Noi îi plătim! Banul n'are miros, nici naționalitate! (S'auzim! S'auzim.)...

... Aflu, că se vatămă prin acest proiect tocmă tradițiile acelea despre cari dl ministru a zis în splendidul dsale discurs, că nu trebuiesc vătămate. Văd, că prin acest paragraf să va zădărnici, rrspective să va face imposibil în practică acel drept al majorității cetățenilor, garantat prin legi, ca elevii să fie instruiți în școli în limba lor maternă...

În ședința de Vineri s'a continuat desbaterea asupra acestui paragraf, vorbind între alții deputatul Suciu, care combate paragraful, cum și propunerea lui Bozoky și susține pe cea a lui Goldiș. Asemenea vorbesc deputații Vasile Dămian și Paul Blăho. La votare cad toate propunerile, și a lui Bozoky și să primește, la dorința lui Apponyi, paragraful neschimbat.

Sâmbătă s'au discutat § ii 15—17 vorbind mai cu samă deputații naționaliști. Intre ei a escelat cu deosebire *V. Goldiș*, combătând paragrafi cu dovezi temeinice pedagogice.

La sfârșitul ședinței a făcut o interpelație dep. Dr. Vlad, fiind des întrerupt de unii deputați lărmuitori. Interpelația a făcut o în afacerea colonizării Ciangăilor din Bucovina în comit. Hunedoarei. Ce înțeles are ca statul să cheltuiască bani cu colonizările, când oamenii emigrează cu miile la America, din cauza sărăciei? — întreabă dl Vlad între altele. Ministrul Darányi răspunde numai decât cam în trei peri, zicând între altele, că colonizarea să

face cu multă chibzuială etc. Vlad nu ia răspunsul la cunoștință.

În ședința de Luni, 22 Aprilie c. s'au discutat doi paragrafi (17 și 18). Dintre deputații naționaliști au combătut paragrafi St. C. Pop, *V. Goldiș*, *V. Dămian* și Dr. Vlad, iarăși cu dese înteruperi din partea gălăgioșilor. Marți și în zilele următoare s'a urmat tot așa discuțiile, făcând unii din deputații șovinisti propuneri mai aspre decum sunt paragrafi proiectului. Marți au vorbit contra și câțiva deputați Sași. Paragrafi însă să primesc așa cum sunt în proiect, căci »așa este în interesul statului«, așa dorește Apponyi și — majoritatea îl ascultă, e cap plecat.

Sibiu, 26 Aprilie n. 1907.

Procese de presă împotriva foilor noastre să țin lanț. Acum mai nou, după »Foaia Poporului« și »Telegraful Român« a fost împrocesuată »Lupta« din Budapesta, pentru articolul de fond cu titlul »Apponyi« din nr. 34 al foaiei. Acesta e deja al doilea proces al »Luptei«.

Foaia meseriașilor »Meseriașul« din Timișoara a fost împrocesuată pentru o notiță de cuprins politic, neavând foaia cauzie.

Di Augustin Gruța a fost împrocesuat pentru un articol publicat în »Unirea« din Blaj, (Nr. 2) în care procurorul a descoperit ațâțare. Senatul dela tribunalul din Cluj, la apărarea vrednicului avocat Dr. I. Pordea, nu l-a pus sub acuză, dar procurorul a făcut recurs la tablă.

Ignatie Pollák a fost osândit la 3 luni temniță de stat și 100 cor. amendă, pentru un articol publicat în foaia slovacă »Narodni Hlasnik«. Ci-că articolul era agitatoric.

Mandat protestat. Mandatul de deputat al lui Dr. Milan Ivanca, din cercul slovac Bazin va fi protestat de alegătorii partidului popular.

Șovinismul nu să poate liniști!

Pentru Rutenii din America. Curia romană a numit de episcop titular grecat. al Rutenilor aflători în America pe Stefan Sotor Ortynsky, din Galiția, călugăr din ordul Bazilitan. Foile ungurești să vaieră pentru această numire. Ele ar fi dorit un episcop titular ungar pentru Ruteni, ca să propage în America maghiarizarea.

Șovinismul mai capătă și el câte un preste nas.

Adunări de protestare.

Sinoadele parohiale și protopeștă au continuat cu protestele împotriva proiectului școlar al lui Apponyi. Despre adunările populare, ce s'au ținut, mădăm următoarele:

În Mociu.

Adunarea din Mociu, pe Câmpie s'a ținut în 16 Aprilie c. intrunindu-să alegătorii din cercul Cojocnei. De președent a fost ales parochul Andreiu Voda, v. prot. onor. Vorbitorul de frunte a fost dl Dr. Stefan Morar, avocat în Cluj, vorbind despre votul universal și cerând drepturi pentru popor. Despre proiectul lui Apponyi a vorbit tinerul Vasile Lucaciu din Șisiești, stărnind mare însufiețire. S'a primit unanim hotărârea de protest. Au fost aduși pentru adunare 40 de jendarmi, dar n'a fost nici o lipsă de ei.

În Băița.

O mare mulțime de alegători s'au întrunit la Băița, în Zarand, vre-o 2500 de oameni. Adunarea a fost condusă de preotul local V. Drăgan, care a arătat ce scop are adunarea. Au vorbit frumos și temeinic Dr. I. Maior, cand. de adv. Dr. V. Bontescu din Hațeg, preotul I. Moța, Dr. Iustin Pop, adv. în Deva etc. În adunare a domnit mare însuflețire și proiectul de protest a fost primit unanim. Deputatul Vasile Dămian a salutat prin o scrisoare adunarea; el a fost viu aclamat. Când era vorba de proiectul lui Apponyi, adunarea strigă într'un glas:

»Noi Români sântem, ca Români vrem să trăim!

»Noi nu cerem limba nimărui, dar nici altul nu ceară a noastră!

Protestul Sălagiului.

O adunare impunătoare și bine isbunită au ținut Românii din cercurile electorale ale comitatului Sălagiu, întrunindu-să mai multe mii în Șimleu, Vineri, în 19 Aprilie c. Adunarea a fost foarte însuflețită și a decurs vrednic. De președinte a fost aclamat dl Dr. George Pop, adv. în Zalău. S'au ținut mai multe vorbiri măduroase, fiind aprobate cu însuflețire de popor și vorbitorii aplaudați. Despre proiectul scolar a vorbit protopopul Aug. Vicaș, despre votul universal și dreptul de întrunire Dr. Victor Delev, apoi avocatul Dr. Cor. Meseșan, care a propus hotărârea de protest, primită unanim, cu vii strigări de aprobare. După primirea hotărârii au mai vorbit inv. S. Oros și țărănul fruntaș Nic. Oros din Hidig. Acesta din urmă a recomandat în cuvinte frumoase unirea și buna înțelegere dintre cărturari și țărani. Din adunare s'a trimis o telegramă de felicitare dlui George Pop de Bărești, care fiind bolnav, n'a putut lua parte la adunare.

Adunare oprită.

Earăș o volnicie. În Copalnic-Mădăștur era convocată o adunare populară în afacerea proiect. lui Apponyi pe 17 c. Ea a fost oprită de deregătorii din pricina tulburărilor din România, ca nu cumva să se nască aici asemenea lucruri. Poftim argument! Și să ne înțelegem, că pe când s'a dat aceasta opreliște, în România era deja pace și liniște!

Mai nou.

In ședința de Joi, 25 l. c. a fost primit întreg proiectul lui Apponyi.

La încheierea foaiei primim știrea, că Curia a nimit sentența curții cu juraiți din Cluj, prin care redactorul responsabil al »Unirii« dl A. C. Domșa fusese osândit la 8 luni închisoare și 1000 cor. în bani pentru un articol din »Unirea«. Curia a ordonat pertractare nouă.

DIN LUME.**Conferența colonistă engleză.**

Săptămâna trecută s'a întrunit în Londra conferența colonistă engleză, alcătuită din 7 primministrii ai coloniilor engleze: Canada, Nev-

Fondland (America), Australia, Seelanda-nouă, Țara-Cap, Natal și Transval. (Africa). Ei au fost primiți cu mare pompă în Londra; cu deosebire e sărbătorit primministrul Transvalului, Ludovic Botha, viteazul fost general al Burilor în luptele contra Englezilor. Primministrii să stătuiesc despre afacerile, cari privesc întreg imperiul englez. Cu privire la apărarea imperiului s'a hotărât ridicarea unui stat-major central al împărăției. Acum să discută despre apărarea cu flotele.

Cea din urmă conferență de felul acesta s'a ținut acum 5 ani.

Din Rusia.

În Rusia încep de nou a fi neliniștiți oamenii, mai cu seamă din cauză, că între guvern și дума sunt mari deosebiri de vederi. De aci s'a născut știrea, care să susține într-una, că дума va fi împrăștiată, ca și cea dintâiu. În legătură cu aceasta să vorbește despre retragerea primministrului Stolypin.

În дума să discută din 1-a. Aprilie c. afacerea agrară (de pământ). Guvernul crede, că prin colonizare și eliberarea țăranilor să poate deslega aceasta întrebare, democrații cer esproprierea marilor proprietari. În afacerea aceasta sunt discuții înfocate.

Omoruri și tulburări politice să ivesc și acum. În Lodz a fost jefuită o căruță de postă, și au fost uciși mai mulți oameni pe uliță.

Întâlnire de domnitori.

Regele Angliei, Edvard VII a avut de curând o întâlnire cu regele Spaniei în Cartagena și cu regele Italiei în Gaeta. Cum este știut, că regele Angliei are porniri contrare Germaniei, foile europene au tâlmăcit aceasta întâlnire așa, că Edvard VII, vrea să creze alianța latină, sub conducerea Angliei, contra Germaniei.

Mai de nou însă să desmint știrile și combinațiile aceste.

Din România.**Ziua nașterii regelui.**

România aserbat în 20 Apr. c. eu mare însuflețire ziua nașterii și totodată a șlegerii pe tron a regelui. În numele guvernului regele a fost felicitat prin calde cuvinte de primministrul D. Sturdza.

Dela curtea română.

Regele și Regina României vor petrece câteva zile la Constanța în cursul lunei Maiu. Să fac pregătiri de pe acum pentru primirea înalților oaspeți.

După răscoală.

Acum să fac cercetările pentru a afla pe aceia, cari au pus la cale răscoalele țăranilor.

Cercetările au dat de o societate secretă, având ca deviză cuvintele: »Pentru desrobirea țăranilor«. Circulările-manifeste și cărțile de membru ale acestei societăți, cari au fost confiscate, au ca însemn un triunghi, în care se găsește cuprinsă o cruce, împreună cu literile S. R. N.

În circulări se face un apel călduros la lupta pentru desrobirea țăranilor și se află un întreg program de pretensiuni politice și economice.

Pentru a afla pe întemeietorii acestei societăți, au fost luați prinși dnii Ionescu Lungu institutor la Ploiești și inv. Rădulescu din Mușătești (Argeș). După ascultare au fost lăsați liberi, dar sub supraveghere polițienească. Asemenea s'a făcut și cu Cristu Negoescu, fost administrator al casei școlilor, care a scris manifestele.

A fost arestat apoi profesorul V. Kogălniceanu, la ordinul judeului de instrucție din Giurgiu. Dl Kogălniceanu a fost dus la Giurgiu și după o lungă ascultare a fost ținut în prinsoare. Contra dlui Vasile Kogălniceanu să ridică acuză pentru provocarea la răscoală și înarmare.

Tot asemenea a fost arestat dl Alexandru Vălescu, directoru »G. zatei țăranilor« din Mușătești, iar împotriva marelui nostru scriitor, prof. Nic. Iorga asemenea este bănuială, după cum scriu unele fo', dar aceasta să desminte.

O societate antisemită secretă.

În urma cercetărilor introduse, s'a mai descoperit, la locuința preotului Dămian, o societate secretă, împotriva Jidovilor. Președintul acestei societăți, Calimeri, a fost arestat. Ea există de 5-6 ani și are foarte mulți membri și între țărani.

Foaia »Patriotul« dă următoarele amănunte asupra acestei societăți:

Societatea este organizată după modelul mafiei bulgărești. Fie-care membru e obligat să aducă societății încă patru membri, cu cari să se constituie un sub-comitet, al cărui membrii la rândul lor adună alți membri noi, formează alte sub-comitete și așa mai departe.

Membrii din mai multe sub-comitete nici nu se cunosc între ei, nici nu știu unii despre ceilalți. Un membru e cunoscut numai de două sub-comitete: unul din care face parte ca simplu membru, altul căruia îi este președinte. Un membru de rea credință n'ar putea trada nimic, fiindcă nu știe nimic. Tot ce știe el este, că are cinci tovarăși de idei, cu cari se întrunește într'o casă și alți cinci, cu cari se întrunește în altă casă. Cine e președintele, cine conduce întreaga organizație, nu o știu decât membrii primului comitet, al așa-zisului comitet suprem.

Membrii noi trebuie să jure pe cruce și evanghelie, că vor păstra tăcere despre lucrurile societății. Societatea și-a avut cei dintâii membrii în București și Iași, apoi s'a răspândit repede pela sate.

În fie-care comună s'a format astfel câte un comitet de obicei din preoți, învățători, țărani fruntași etc. La rândul lor membrii țăranii ai acestor comitete adunau membrii numai dintre țărani și formau sub-comitete carat țărănești.

Jerământul pentru membrii țărani era cu deosebire sărbătoros și țăranii îl respectau cu o evlavie mare. Așa să explică pentru ce țărani n'au voit să se liniștească înainte ca I. P. S. Sa Metropolitul primat să le fi dat deslegarea de jurământ.

Spitalele.

Se știe, că România este singura țară în Europa întreagă, unde nenorociiți și bolnavii fără deosebire de naționalitate, sunt îngrijiți în cinste în toate spitalele din întreagă țară.

După un raport al Eforiei spitalelor civile, numărul bolnavilor îngrijiți în spitale în decursul anului 1906 a fost de 26,914.

Pentru „Néptanitók lapja.“

— O întâmpinare. —

În 8 Aprilie a. c. și-a ținut tractul protopopesc gr-cat. al Clujului sinodul mixt de primăvară. De altădată acest sinod n'a fost mixt ci pur preoțesc, dar acuma fiind la ordinea zilei și cunoscutul proiect apponian, s'a convocat sinodul mixt, la care a trimes fiecare parohie — pe lângă preot — încă câte 2 delegați, dintre cari unul a fost învățătorul.

Am alergat din toate părțile pentru a lua parte la acest sinod. Acuma s'au aflat unele foi maghiare, cari zic că noi învățătorii din tractul Clujului am fi trimis telegramă de felicitare lui Apponyi. Așa «Néptanítók Lapja» în nr.-ul 17 din 18 april 1907 dă și cuprinsul telegramei trimisă afirmativ din sinod.

Aceasta însă nu e adevărat. Aceasta e o minciună scornită de cineva!

Eu voi descrie pe scurt ce s'a întâmplat după sinod. După închiderea adunării — ce s'a sfârșit aproape la 2 oare p. m. — cu toții — preoții și învățătorii — am luat parte la masa comună în hotelul »Pannonia«, unde s'au rostit mai multe toaste atât din partea preoțimeii, cât și a învățătorimeii. În aceste toaste s'a accentuat cu deosebire, că acești 2 factori puternici — preotul și învățătorul — numai trăind în cea mai bună înțelegere pot ca să-și implinească chemarea: să lumineze poporul! Masa comună s'a sfârșit — de-mi aduc bine aminte la 4^{1/2} oare și de aci ne-am despărțit căci vremea era târzie, și să grăbea fiecare către casă: care pe jos, care cu căruța ori cu trenul, dar nu știu să să fi trimis nici o telegramă nimănui.

Cum am zis mai sus, aceasta e numai o minciună scornită de cineva!

Însă decumva totuși s'a aflat cineva, ca particular, să fi trimis telegrama în numele învățătorimeii — rușine să-i fie!

Eu aș fi de părere, ca președintele acestui despărțământ să concheme adunarea de primăvară și între punctele din program să să pună și aceasta chestiune, la care să facem o declarație scrisă de toți învățătorii din acest tract. Numai așa ne putem spăla de aceasta minciună atât de jig-nitoare.

Ioan Calan
inv.

Din Agârbiciu.

— Instalarea parochului Toma Stanciu. —

Este un an împlinit, de când parochia Agârbiciu (I. Copșa) a rămas fără păstor sufletec, fiind administrată de preoții din comunele vecine.

În toamna anului trecut, credințioșii au ales cu totalitatea voturilor pe absolventul de teologie Toma Stanciu originar din Săcădate, care a fost instalat acum în 14 Aprilie n. c.

Sâmbătă 13 Aprilie n. a. c. pe la oara 4 după amiază, și-a făcut intrarea în comună parochul T. Stanciu, unde i-s'a făcut o primire frumoasă. Deja în Copșa-mică un grup de călăreți prevesteau așteptarea, ce i se face în comună, unde a fost salutat de învățătorul Miron Racoțea, la care-i răspunde noul paroch. La o mică distanță parochul gr.-cat. Ioan Botezan, deși cam bolnav, rostește din fereastră o vorbire în care salută pe noul paroch, dorind totodată ca între cele două confesiuni, gr.-or. și gr.-cat. să domnească pacea și bună înțelegerea, la care răspunde în termeni calzi parochul T. Stanciu. Pe lângă numărul public românesc au mai eșit spre întâmpinare și conlocutorii Sași în frunte cu muzica fanfară a lor.

În sunetul clopotelor dela cele două biserici am ajuns la casa parochială, unde dl T. Stanciu mulțamește tuturor celor de față pentru frumoasa primire ce i-s'a făcut. Duminecă în 14 Aprilie n. pela oarele 8 dimineața s'a început serviciul divin, pentru care zi biserica s'a arătat de neîncăpătoare pentru a cuprinde în lăuntrul ei pe toți cei adunați acolo.

Preoții celebranți au fost următorii: R. Mircea protopresbiter în Mediaș, Ioan Avram Șeica-mare, Teofil Holerga Frâna, Const. Prie Săcădate și T. Stanciu Agârbiciu. Strana a fost condusă din partea d-lor M. Racoțea inv. Agârbiciu, N. Hansea inv. Paloș, T. Măhăra inv. Săcădate, I. Mihai inv. I. Trif, D. Mihu și N. Trif cantori locali.

După priceasnă dl protopresb. R. Mircea rostește o predică plină de învățături și acomodată zilei, arătând unele faze prin cari au trecut comuna în anii din urmă, prezentând după aceea pe parochul Stanciu. Frumoasa predică a făcut adâncă impresie asupra poporului credincios.

După terminarea instalării, inteligenți și o parte din fruntași s'au întrunit la o masă comună, unde n'au lipsit nici insuficitoarele toaste.

Astfel a fost sărbată Dumineca de 14 Aprilie st. n. a. c. în comuna Agârbiciu. De Dumnezeu, ca deodată cu stabilirea noului paroch în aceea comună, să se sălășluiească pacea și buna înțelegere, spre a conduce poporul către limanul fericirii. N. Hansea.

Serate de-ale meseriașilor români.

(Urmare și fine).

În Decembrie 1905, prezidentul Tordășianu, adunând ca de obicei darurile de împărțit între săracii noștri la Crăciun, să îmbolnăvește greu, ear în Ianuarie 1906, eșit din spital, membrii Reuniunii în ședința literară îi fac o adevărată primire strălucită. Vice-prez. Poponea, mulțamind iui Dzeu, că El bunul ni l'a redat, predă dlui Tordășianu »Cartea de dureroasă memorie« scrisă de sute de meseriași și alți prietini, cari implorau grabnica sa însănătoșare. Această operă de recunoștință și de iubire nemărginită tot în mintea și inima dlui Ilieș s'a plăzmit.

Trecând la jertfele mai recente, dl Tordășianu arată cum pentru ședința de astăzi dl Ilieș și fiul său Scarlat, au confecționat și dăruit: 3 albumuri de poezii, 2 călindare perpetue, 5 cadre (rame) de pliuș pentru fotografii, toate acestea și cu chipul prezidentului și 2 bomboniere. Aceste obiecte de lux și reprezentând, afară de material și muncă, și mare preț de afecțiune, au să fie împărțite drept daruri între debutanții seratei. Dl Tordășianu mulțamește familiei Ilieș pentru aceste daruri prețioase, declară ședința deschisă și roagă pe primul debutant perpetuu, harnicul notar S. Duca să cetească sumarele ședințelor administrative.

Aceste verificate, Mărioara Simtion ne-a predat bine »Vestitorii primăverii« și mai în urmă »20 de găște« de Speranță; școlarul I. Barbu a plăcut cu »Cămașa fericitului« și mai în urmă cu »Nicolae cel nebun«; cu pricepere și bună accentuare a predat sod. pantof. Ioan Miga »Strigoii« de Coșbuc, dar a plăcut cu deosebire în executarea mai multor cântece

la Citeră; frumos și corect și draguț a predat mititica Aurelia Pop »Doina țigănească« și mai apoi poezia »Cântec« de Coșbuc; mult haz și veselie au produs sodalul Iustruitor N. Borcia și sod. măsar Petru Popa cu »Țiganul la târg« de Suci, din cari cel dintâiu, îmbrăcat în haine țigănești, celalalt în haine românești, și-au predat rolele spre mulțumire generală; Stănuța Stanciu în »Frumuseța ome-nească« de G. Popa, a fost bună; învățăcelul lăcătuș Toma Joandrea a stârnit mult râs cu »Curcă fâte știucă«; școl. Eugenia Pop a dat semne de harnică cetitoare cu poezia »Toate sunt deșertăciune«; micul dar voinicul Ioan Juga, ni-a impus cu »Peneș curcanul«, pe care la înțeles și la predat cu pricepere și bărbăție; netăgăduite progrese a făcut dșoara Aneta Simtion și ne-a dovedit aceasta cu predarea frumoasă a poeziei »Trei ierni« de R. Niger; învățăcelul lăcătuș Ilariu Boia cu »Țiganul la târg«, anecdotă de inv. T. Bogdan (Biștrîță), dovedi ne-a dat, că tot timpul liber îl folosește spre a sa lumina; dl sod. măsar Laurențiu Boldor cu »Ideal« de Coșbuc ne-a arătat până la ce înălțime să poate ridica un tinăr meseriaș, care ține la sine și la perfecționarea sa intelectuală; frumoasele cântări ale dlui Ioan Stanciu, binecunoscut de noi toți — mă dispeneză să insist asupra prestațiilor sale. Un program mai variat, mai bine ales și mai bine executat ca la această ședință mai rar. Uitasem să spun, că dna Rozalia Ilieș a înzestrat pe fiecare debutant cu câte o floare la butonieră.

Dintre debutanți dăruți au fost cu câte un album de poezii: Laurențiu Boldor, Aneta Simtion și Ioan Miga; cu călindare perpetue: Eugenia Pop și Petru Popa, cu fotografiile prezidentului în cadre: notarul Stefan Duca, I. Iuga, N. Borcia, I. Stanciu etc.

De încheiere prezidentul Tordășianu mulțamește familiei Ilieș pentru jertfe, debutanților pentru frumoasele prestațiuni și numărurilor participante, pentru dragostea, ce ne-o arată și pe toți ne invită la ședințele proxime. »Invingătorul!«

Dela »Reuniunea română agricolă Sibiană«.

Vestim obștea noastră despre următoarele:

1. Atrăgând luarea aminte asupra târgului de primăvară din Sibiu (26 Aprilie până 3 Mai) facem cunoscut, că Reuniunea noastră dă pentru micii proprietari, doritori de a-și cumpăra vite de prăsilă de soi ales, împrumuturi pe lângă obligațiune, scrisă de 2 convenți și cu 5% interese. Împrumuturile să replătesc în 2 ani în 4 rate semestrale.

2. Reuniunea vinde 1000 meri de eamnă, foarte frumoși, cu prețul de 60—80 bani bucata. Doritorii să se adreseze dlui Ioan Chirca, vicepres. Reuniunii, totodată notar în Săliște (comit, Sibiu).

3. În câteva zile soresc 29 mii pădureți (meri, peri, pruni, cireși etc.) ce să vor împărți în mod gratuit pentru grădinile de pomi. Despre data împărțirii, vom vesti la timpul său.

Sibiu, 23 Aprilie n. 1907.

Comitetul »Reuniunii române de agricultură din comitarul Sibiu«.

Pantaleon Lucaș,
prezident.

Vio. Tordășianu,
secretar.

Proprietatea de pământ în Bosnia și Herțegovina.

Sunt unii între economii nostri, cari luând parte la ocuparea țărilor numite în fruntea acestui articol, au văzut cu ochii lor economia de acolo, sunt apoi alții, cari ș-au făcut serviciul militar acolo, aceștia încă au putut vedea, că cum se poartă economia în țările ocupate, dar cei mai mulți din cetitorii nostri nu au nici un fel de cunoștință despre raporturile economice de acolo. De aceea credem că nu va fi de prisos, ca să le dăm aci un scurt extras, despre starea economică de acolo, după cartea spărută acum de curând a lui Krolopp Alfred.

După ocuparea țărilor numite, guvernul a regulat prin catastru proprietatea de pământ și a îngăduit fiecărui iobagiu (cmet), ca să țină și lucre tot pământul acela, pe care l'a avut și lucrat și mai înainte de ocupare.

Proprietatea de pământ în Bosnia și Herțegovina este mai cu seamă în mâinile nemișilor (begilor) și ale proprietarilor neremiși (egale) mohamedani (turci) pentru că după legea turcească (coran) tot pământul țării trebuie să fie al statului (califului), pe care apoi împăratul (sultanul) îl cinstește celor credincioși, ca să-l lucre și să dea a zecea parte (djmă) din roadele lor, ear de cumva proprietarul nu are următori, proprietatea (mirie) cade din nou în favorul statului. Pentru proprietatea din sate, precum sunt curțile, grădinile, pometurile și viile există o altă lege (mulc) pe baza căreia fiecare proprietar e moștean pe acelea.

După ocupare guvernul nostru s'a ocupat de regularea proprietății de pământ, pe baza proprietății de mai înainte, pregătind astfel cartea funduară, pe temeiul foilor turcești (tapu) arătate în 42 cercuri.

Proprietarul bosniac de pământ, nu poartă economie la câmp. El își lucrează numai grădina sa (begluc). Proprietatea din câmp o împarte în anumite table mai mari sau mai mici iobagilor, cari au să plătească apoi din roadele lor a 10 parte statului, iar din

ce mai rămâne a treia parte (tretina) domnului pământean.

Proprietatea iobagiului e cam de 8'7—17'4 jugăre catastrale și formează condomeniul (zodruza) lui și nu se poate împărți, așa că dacă acela are mai mulți copii, toți trebuie să se îndestulească cu aceea. Un domn pământean (beg) are câte 37—700 de proprietăți (citlucuri).

Iobagiul în Bosnia e liber și se poate muta la alt domn pământean ori și când voește, numai aceea îl leagă de pământ, ca acesta să nu rămână nelucrat și astfel să poată plăti dijma statului și treimea domnului pământean. Dacă iobagiul își lucrează regulat pământul încredințat lui, atunci acela rămâne chiar și după moarte următorilor săi.

În decursul veacurilor, proprietarii turci au făcut fel și fel de nelegiuri bietilor iobagi. De aceea guvernul turcesc a adus o lege deosebită pela anul 1859, prin care s'a regulat încâtva raporturile între proprietari și iobagi. Dar legea aceasta a rămas numai pe hârtie, fiindcă proprietarii de pământ, cari erau tari și mari, nu voiau s'o esecutive.

Starea aceasta a aflat-o guvernul nostru când a ocupat țările numite și îndată s'a apucat de netezirea raporturilor economice de acolo. Prin o lege deosebită adusă la anul 1895 a hotărât, ca procesele pentru proprietatea de pământ să fie pertractate la tribunale, ear ca iobagii mai cu stare săși poată răscumpăra pământul folosit dela vechii proprietari le-a acordat un împrumut de 102 milioane coroane. În modul acesta dela anul 1878—1899, 16,500 iobagi au devenit oameni liberi și proprietari de pământ.

Proprietatea de pământ în Bosnia și Herțegovina este astăzi în mâinile privaților, fundațiilor și a statului. Proprietate comună (la toți) sunt drumurile (ulițele), pășunile comunale, locurile sterpe și unele păduri. Statul încă are proprietăți de pământ și păduri, pe care parte le lucrează în regie proprie, parte le dă în parte iobagilor.

În Bosnia și Herțegovina domnește așadar sistemul iobăgesc de proprietate, dar nu după cum a existat acela pela

noi mai înainte de 48, de ore ce iobagiul de acolo e om liber și nu-l leagă de pământ, de cât un fel de învoială făcută în scris între el și proprietar, care să și poate desface ori și când. Proprietarul de acolo dă adică pământul, ear iobagiul lucrează, unelele și vitele (fundus instructus). Din cauza aceasta apoi, acolo e mai lătită economia vitelor ca a pământului, de oare ce din economia acelorora nu s'a putut lua a zecea și a treia parte.

Partea cea mai înămnată a pământului în Bosnia și Herțegovina s'ă află în mâinile Turcilor (Mohamedanilor), cari nu o lucrează ei ci o dau în parte sau în arândă iobagilor. Proprietarii mari de pământ, ca pela noi încă nu există. Proprietarii mai mici de pământ sunt iobagii, cari, după cum am zis și mai sus, și-au răscumperat proprietatea lor mai cu seamă dela begi și egale. Numărul acelorora crește văzând cu ochii, pe când al celor din urmă scade din an în an. Economia de câmp și vite până acuma e tare rămasă îndărăpt, dar e nădejde ca să se ridice în viitorul cel mai apropiat.

Ioan Georgescu.

La pusul sau sămănatul crumpenelor.

Lucru știut este de mult, că cele mai bune crumpene (cartofi, picioici) pentru sămănat sunt acele mijlocii, nu prea mari, căci aceste aduc o roadă cu mult mai mare decât cele prea mari, cele tăiate sau cele prea mici. La fiecare crumpă putem lua seamă, că ea are mai multe ochiuri în care se află 3 muguri, anume un mugur mai mare și 2 mai mici. Dacă ținem crumpenele în pivniță atunci incolțește cătră primăvară mugurul cel mai mare, care se rupe pe urmă foarte lesne la sămănat. Și aceasta e pagubă mare pentru fiecare agricultor, căci mugurul mare e numai în stare să desvoalte o lodbă puternică, pe când ceilalți mai mici dezvoaltă numai lodbe subțirele și slăbuțe. De aceea vedem în totdeauna că crumpenele incolțite dau la iveală mai multe lodbe și mulți gospodari cred că aceasta e bine, ceea-ce însă nu e adevărat, căci lodbele

La Florii.

Veniți frați ca să privim
Colo spre Ierusalim,
Cum azi Isus, Domnul mare
Vine pe asin călare,
Să plinească prorocia
Care a zis-o Isaia
O, a Sionului fată
Nu te teme, că azi iată
Al tău mire 'ncălécând
Vine pe asin șezând
Arătând o pietate
Spre Ierusalim cetate,
Azi poporul adunat
Pentru ziua de serbat
Punea a sale vestminte
La asin jos înainte
Și cu glas de bucurie
I striga: Osană fie,
Osana să fii mărit
Fiul lui David numit,
Osana 'ntru cei de sus
Strigau pruncii, lui Isus.

Deci Osana se cântăm
Lui Isus să ne 'nchinăm
Că azi face pregătire
Pentru-a noastră izbăvire.
(Cărpinaș.) Văsalică Cicoașiu,
cantor.

VESELIA.

Volta glumești a Foll Poporului. —

Ați pierdut Majestate!

Împăratului german Wilhelm II. îi place să joace cărți une-ori, cu curtenii săi și îi place, ca altor mulți muritori, ca să câștige.

Această din urmă plăcere nu i se împlinește totdeauna puternicului împărat. Dar soții jocului de cărți își uită câte odată de loialitatea cuvenită! Se povestește următorul amănunt, despre care se asigură, că s'ar fi petrecut în timpul mai nou.

Împăratul juca iar cărți cu curtenii săi și părăndu-i-se că ar fi îndoelește rezultatul

unei partide, se adresă celor de față, ca să-și spună ei părerea:

— Cum? Cine a câștigat?

Nici un răspuns de niciari.

— Uitați-vă, iac'asa... Și spunea Împăratul, cum ieșise jocul... Vă rog, acum, spuneți, cine a câștigat?

Nici un răspuns.

Ducele de H. are numele de un bun jucător și din întâmplare tocmai se apropie. Împăratul îl întimpină:

— Scumpul meu duce H., cine a câștigat? Iac'asa și așa stă jocul... Și dă Împăratul să-i povestească.

Dar ducele H. îi taie vorba:

— Ați pierdut Majestate!

— Cum?... Stai, că nu ți-am spus încă.

— Majestate ați pierdut!

— Cum spui, că am pierdut, până când nu știi cum stăm?

— Știu, Majestate. Ați pierdut.

Împăratul nu înțelegea și se mira, cum spune omul acesta că el a pierdut, până când nici nu știe de ce e vorba.

aceste sunt cum am zis, slăbuțe și nici odată nu sunt în stare să ne mijlocească o roadă îmbelșugată. De aceea trebuie să ne ferim a sămăna crumpene deja încolțite. Numai crumpene neîncolțite sunt în stare să ne dea o roadă îmbelșugată, căci la aceste se desvoltă îndată numai mugurul cel mare, care dă o lodbă puternică pe când ceilalți muguri rămân îndărăpt. Ca să împedecăm încolțirea crumpenelor trebuie să le aducem din pivniță la un loc uscat, unde le lăsăm să se sbicească ceva, în ori ce caz să înțelege că trebuie ferite de ger.

Prin multe și nenumărate încercări s'a dovedit, că crumpenele sbicite și neîncolțite dau de 10 ori mai mare roadă decât cele încolțite scoase din pivniță.

Agr.

Pentru cultivătorii de trifoiu și de napi de nutreț.

Părintele Nicolae Cârpenșan, par. în Răhău și bun econom, împărtășit de Reuniunea agricolă cu semințe de nutrețuri măiestrite, a trimis comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« despre rezultatul obținut la cultura trifoiului și a napilor anul trecut 1906, următorul

Raport:

I. Pe teritoriul cultivat cu cucuruz în 1905 și bine gunoit și arat în toamna aceluiași an, în 7/20 Martie 1905 am sămănat ovăs ca plantă umbritoare trifoiului. La jugăr am sămănat 6 ferdele de ovăs. Ne având la moment sămânța de trifoiu la mână, ba temându-mă să nu-l sămăn prea de timpuriu, am așteptat să încolțască și crească ovăsul. Când a răsărit și a ajuns năltimea de 10—12 cm., am sămănat trifoiul cu o mașină cu perii (mică, cu o roată portativă) ear cel dela Reuniune l'am împrăștiat cu trei degete separat într'un cap al agrului. Era deja 10/23 Aprilie După sămănat am dat pe deasupra cu o grapă ușoară, de a cărei cărâmb din urmă am împletit niște spini, ear mai în urmă am tăvălit cu un tăvălug greu de lemn, întregă arătura.

Trifoiul a răsărit foarte bine, dar fiind ovăsul cam rar și foarte gras în paiu și cu multe odrasle a crescut nalt și subțire.

Ovăsul l'am secerat cu secera, rămânând în urma lui un covor verde, minunat de trifoiu. Ne mai urmând ploi vara întreagă, trifoiul s'a uscat. L'am folosit ca pășune de toamnă, ear acum aștept cu nerăbdare odrăslirea lui de nou. Mai ales, ca să culeg experiențele mai departe, fiindcă pentru anul 1907 mi-am propus a cultiva în estenziune mai mare trifoiul (6 jugăre) și a experimenta cu alt metod de cultivare.

II. Locul de napi a fost din toamnă arat și gunoit. În primăvară l'am arat de nou și grăpat. Cu o greblă făcută anume, grea, cu patru dinți groși, așezați la 21 cm. unul de altul, am tras pe arătura netedă 4 șire dela sud la nord, în urmele făcute de cuie am slobozit din sămânța de napi, ear mai pe urmă am dat preste sămânături cu dosul unei grape ușoare.

Napii au răsărit foarte bine. Când am săpat ușor printre rânduri și nu după mult timp i-am săpat regulat rărindu-i. Niște insecte (greeri) mi i-a scos însă pe toți și așa am folosit locul altfel în anul acela (1906).

Răhău, 20 Martie 1907.

N. Cârpenșan, paroch.

Băieșul român.

Prețul aramei.

Schimbările ce s'au observat în prețul aramei, stau în legătură cu pășirea prezidentului american Roosevelt împotriva trusturilor. Scăderea prețului aramei însă a fost numai trecătoare, deoarece săptămâna trecută prețul s'a urcat deja cu doi funți sterlingi.

Despre platina.

Platina este unul din cele mai scumpe metale din câte să folosesc de prezent. Ea este de două ori așa de

scumpă ca aurul și devine tot mai scumpă. Cauza este, că platina să aflu în cantități mici și pentru însușirile ei bune să folosește tot mai mult în chemie și la electricitate. Apoi și băitul platinei e foarte anevoios.

Pela băile noastre platina nu să găsește mai de loc și cele mai bogate straturi cu conținut de platina să aflu în munții Ural, (Rusia) unde s'au descoperit la 1822. De aici s'a scos multă și la 1827 ministrul de finanțe al Rusiei, Krankin a hotărit să facă bani din ea. Guvernul rusesc a bătut bani de platina între anii 1828—1845 în valoare de preste 4 milioane de ruble. În 1845 însă au încetat a mai bate bani de platina, căci atunci deja era o deosăbire uriașă între valoarea reală și nominală a monetelor de platina.

Știri de pe la băișaguri.

Grăvă. La băile de cărbuni din Csin-gervölgy (Ungaria) băieșii au cerut urcarea plășilor, anume pentru băieșii mai vechi în loc de 3 cor. 60 bani pe zi 4 cor. pentru aceia, cari încă nu lucră de trei ani, în loc de 2 70 bani pe zi 3 cor. 60 bani. Direcțiunea a zis, că nu poate urca cu atâta, deoarece atunci ar lucra cu pagubă, a oferit însă 6% urcare dela plăta de acum. Băieșii au încetat cu lucru, dar la întervenirea vicespanului s'a făcut pace. Direcțiunea a urcat leafa cu 10% și băieșii capătă cărbuni cu preț scăzut. Astfel în 18 l. c. greva a încetat.

*

Nenorocire în o baie. Săptămâna trecută s'a întâmplat o mare nenorocire în băile Kereszthegy dela Baia-mare. Băieșii George Pop și Pavel Libik au făcut o gaură adâncă în o stâncă, ca să o spargă cu dinamită. Libik gătând gaura a vărât în ea dinamita și a început să dea în ea cu un fer. De-odată dinamita a explodat și a omorât pe amândoi băieșii.

Libik n'a purces după regulă cu dinamita, deoarece este strict oprit de a o lovi cu ferul, ci a o îndesa în gaură numai cu un lemn. Băieșii ușuratici, cari nu să țin de această regulă o pătesc adeseori. Din pățanii altora să învățăm și să nu ne băgăm în primejdie.

— Cum spun, ați pierdut, Maiestate. Sau credeți, că domni aceștia, dacă ați fi câștigat partida nu ar fi sărit cu toții în sus, vestindu-vă că ați câștigat?

Mărunțișuri.

- De când își umblă copilășul?
- De trei luni.
- Ei, atunci trebuie că a ostenit!

*

PRIETINUL TUTURORA.

Invățătorul răsfoiește prin catechism și întreabă pe Ioniță:

- Spune, cine e prietinel tuturora?
- Tata, pentru că vrea să fie ales deputat.

Copilul de jidan din Praga.

(de I. S. Spilman).

Povestirea părintelui Sebald.

Traducere de Ioan Murașan, inv. în Coc. (Urmare.)

Intr'o zi chiar veneam dela un bolnav, când lângă zidul mănăstirii am observat pe copilul de jidov încreștinat, pe Francisc Roze,

care cu mare bucurie și cu deosăbită stimă își întinde mâna spre mine. Mi-a adus o epistolă scrisă de micul Abele, a cărei cuprins era următorul:

Onorate și Iubite Părinte!

Sunt numai vre-o câteva săptămâni de când sunt la părinții Iesuiți și într'atâta am înaintat în învățături, încât am depus esamen, ear în săptămâna viitoare voi primi sfântul botez. În zilele trecute îmi lipsise mult conso-lățiunile D-voastre, pentru că trebuie să știți, că tata a imbiat pe Iesuiți cu foarte mulți bani numai ca să mă lase liber, dar aceia i-au respins comorile. Apoi tata a început a amenința cu aceea, că va chinui pe mama, dacă nu voi merge acasă, iar aceasta m'a costat multe lacrimi. — Tinărul Roze e tare bun față de mine. El mă cercetează în toată ziua și mă mângăie. Pot zice că după D-voastră îmi este cel mai bun amic. Rugându-vă pentru răspuns, rămân al D-voastre fiu în Christos, sărutându-vă mâna.

Praga în săptămâna a 7-a a postului mare din 1701. Abel.

Epistola mi-a plăcut peste măsură și mă cugetam cum aş putea face, ca în Sâmbăta paștilor să mă duc în Praga. În sfârșit, am aflat mai bună calea cea oablă. Am scris o epistolă prea onoratului prior, ca să-mi permită pe Sâmbăta Paștilor să mă duc la Praga. Incheindu mi epistola i-am dat lui Roze o sticlă de vin bun, ear pentru Abele am trimis prin el un chip sfânt, foarte frumos. — Pe dosul chipului am scris sentința: »Mama Domnului e mama mea«, apoi am dat drumul ștengarului. Trebuie să spun ce pasăre bună a fost acel Francisc Roze, care durere numai mai târziu am știut-o.

El a fost alungat din Viena în etate de 16 ani din cauza furturilor. Copilul a venit în Praga și auzi de casa părinților Iesuiți, în care adevărat să primesc toți copiii de jidov, care voesc a să întoarcă în sinul bisericii creștine. Astfel s'a prefăcut, că el depinde cu întregă inima de religiunea creștină, ba a mers până acolo de a lăsat să fie stropit cu apă sfințită. După ce a văzut însă că onorații părinți nu-i dau bani pentru aceasta, fără să

Din luptele parlamentare.

Vorbirea deputatului Vasile Goldiș.

(Ședința de Vineri, 5 Aprilie).

(Continuare din suplimentul Nr. 15.)

Adevărat, că proiectul de lege, în sine, este urgent; fiindcă e vorba despre îmbunătățirea plășilor oamenilor săraci; dar această urgență nu să poate concorda cu acea enunție cuprinsă în proiect, că legea va intra în vigoare numai cu trei ani mai târziu; fiindcă numai atunci vor trebui confesiunile să se declare, dacă primesc ori nu condițiile acestea.

Cel mai mare defect al proiectului acestuia este, că nu e sincer. (Voci pe băncile naționaliștilor: Să auzim! Să auzim!) Proiectul acesta de lege recunoaște confesiunilor dreptul de a ridica școli, recunoaște autonomia confesiunilor; dar în practică face tocmai contrarul, și anume, știrbește, în multe cazuri nimiceste drepturile autonome ale confesiunilor. Și, sub ce pretext? Proiectul acesta de lege pune teza așa: le dau confesiunilor ajutor de stat; dar în proporție cu ajutorul dat voi știrbi drepturile autonome ale confesiunilor. Așa dar ajutorul nu este decât un pretext pentru amestec și în sufletul prea multora încolțește bănuiala, că proiectul acesta de lege a fost adus aici nu atât în interesul învățătorilor — cât mai vârtos pentru a se afla pretextul ca să se știrbească drepturile autonome ale confesiunilor.

Voi dovedi, că principiul, pe care să bazează proiectul acesta de lege, este cu totul fals, pentru că ajutorul de stat nu este permis, ca să servească spre știrbirea drepturilor confesiunilor. Dacă recunosc, că din punct de vedere al intereselor țării a fost bine, ca să aibă confesiunile autonomie, de aici nu poate să urmeze numai decât, că atunci, când confesiunile sunt ajutate de stat, autonomia lor nu ar mai fi de folos. Eu voi dovedi că legile noastre dispun altfel, dispun tocmai contrarul. Ajutorul de stat nu e pentru știrbirea autonomiei confesionale, ci dimpotrivă pentru întărirea aceleia. Acesta este înțelesul articolului de lege XX din 1848. Poftiți și cetiți cu atențiune și veți afla, că în articolul acesta de lege să unesc două principii. Doue principii, cari să exclud împrumutat — puse amândouă în aceeași lege — aceasta ar fi o absurditate; anume a zice odată, că: recunosc drepturile autonome ale confesiunilor, recunosc și aceea, că statul este dator a ajuta confesiunile și a zice iarăși, că: pe cât le voi ajuta, pe atâta le voi știrbi drepturile — aceasta e o absurditate. (Contraziceri în stânga).

Recomandă în serviciul unui negustor creștin și-a propus, că numai până atunci va rămânea în mănăstire, până când i-să va da ocaziune de a pune mâna pe ceva, ca apoi să poată merge liber.

Astfel de gânduri îi treceau prin minte lui Roze în sara când rectorul din stul Clemente și eu am dus pe micul Abele la părinții Iesuși. Că oare Roze în adevăr a știut sau a auzit dela alții că micul Abele Abel e copilul jidanului, nu să știe, nu e sigur, destul că îndată a fost gata cu planul său de trădare și și-a propus, că aceasta ocaziune o va folosi în modul cel mai splendid. Astfel m'a sedus și pe mine ierte-i Dzeu minciuna, iar mie șurința de a crede. De abia s'a depărtat de mine și drumul și l'a luat de-adreptul cătră bătrânul Abele, căruia i-a promis, că-i va elibera cu ori ce preț copilul din mâna preoților.

Mă jur pe D-zăul lui Avram zisă fanaticul jidan, îți voi da comori aur și argint

Căci doară atunci am proceda tocmai așa, ca bunăoară, dacă mi-ar cădea în mâni un om, așa ca să am putere asupra vieții lui și i-ași zice: Prietene! Nu am să-ți fac nici un rău. Viața ta îmi este scumpă și sfântă. Nu ți-o voi lua deci. Dar nu îți voi da de mâncare. Ci ca să te încredințezi ce inimă bună am, îți voi da și ție de mâncare, dacă vrei. Dar pentru un blid de mâncare îți voi lua o mână. Pentru al doilea blid de mâncare îți voi lua tăia cealaltă mână. Iar după ce te vei fi săturat de tot, îți voi lua viața.

Markos Gyula: Aceasta este o cinică ștregărie valahă! (Zgomot.)

Preș.: Pe dl deputat Markos îl chem la ordine.

V. Goldiș: Principiul acesta să contrazice absolut cu legile de până aci. Am amintit despre Art. de lege XX, din 1848. Ca să dovedesc, cât de multă dreptate am, voi ceti aceea parte a statutului organic al bisericei gr-ort. române, care se referă la chestiunea aceasta. Acest statul organic să intemeiază pe articolul de lege XXXIV din 1868, Majestatea Sa l'a sancționat după ce a fost contrasignat din partea ministrului; are deci putere de lege. În statutul acesta, On. Cameră, la punctul 8 al părții generale se zice: (citește) »Părțile constitutive amintite ale metropoliei să vor îngriji din bună vreme de acele mijloace morale și materiale, cari sunt de lipsă pentru ajungerea scopurilor bisericești, școlare și fundamentale și întrucât prin colectele, cari se vor face în lăuntru și în afară de metropolie nu se vor putea acoperi speșele necesare, să vor adresa statului, cerând ajutor.«

Ori recunoaștem, On. Cameră, că autonomia confesiunilor este lucru bun, este lucru corect și atunci o vom sprijini cu toate puterile și nu o vom slăbi, o vom sprijini și prin ajutor de stat, ori vom porni dela un punct de vedere contrar și vom zice, că autonomia confesiunilor nu este bună, — nu e favorabilă intereselor țării — și atunci nu ne rămâne, decât să rostim sentența: delectur! Să desființăm drepturile confesiunilor, dacă acele nu sunt bune. Dar dacă sunt bune, atunci să nu le slăbim în fel și formă; ci să le întărim prin ajutor de stat, ca pe unele, pe cari le socotim a fi bune, potrivite și salutare.

E ciudat lucru, On. Cameră că tocmai acum și tocmai dl ministru de culte vine cu un asemenea proiect. Acum când direcția vieții politice tinde preste tot spre întărirea autonomiilor. Căci chiar acum așteptăm, așteptăm cu gura arsă — garanțiile constituției!

dacă-mi vei aduce copilul acasă, dar dacă s'a întors la religiunea nazarineană atunci nu capeți nici un finic.

Zi de zi am așteptat epistolă dela prea onoratul prior. Lungă mi s'a părut săptămâna cea mare, doară mai lungă ca ori când. În sfârșit în Vinerea mare după amiază, un copil îmi aduce epistola mult așteptată. — Oh! Dar cine mi-ar fi putut descrie măchuirea. Priorul îmi comunică, că micul Abele Abel față de care eu am arătat un așa mare interes a fugit din mănăstire și s'a întors eară la religiunea izraelită.

Epistola a încheat-o cu aceea, că după ce venirea mea în Praga n'ar avea nici un înțeles, mai bine ar fi să rămân aici și să nu mă mai ostenesc până acasă. Epistola aceasta m'a pătruns adânc, m'a cuprins o măchuire ce nu să poate descrie de părere de rău după copilul de jidan. — Am cugetat că e opera lui Roze, și într'adevăr a fost așa...

(Va urma.)

Mezși Vilmos: Putem să le așteptăm? (Zgomot. Voci: Să auzim! Să auzim!)

Vasile Goldiș: Așteptăm cu nerăbdare, ca să vedem cât mai de grabă pe biuroul Camerei proiectele de lege, cari garantează dreptul de rezistență al comitatelor pentru cazurile, când constituția țării va fi iarăși în pericol. Atunci, On. Cameră, când în privința aceasta doară nici nu ar fi divergențe între noi — chiar nici între noi și între dvoastră — când cu toții dorim, ca să se creeze cât mai de grabă garanțele cele mai puternice ale independenței țării; când lucrăm cu toții într'acolo ca să întărim drepturile autonome, când dl ministru de culte a declarat de repetite ori, că un punct cardinal al programului d-sale este înarticolarea în lege a autonomiei catolice; a veni atunci cu un astfel de proiect aici înaintea Camerei, — aceasta este cu adevărat o palmă ce li se să drepturilor autonome! (Voci în centru: Așa e: Contraziceri în stânga.)

Să nu uităm, On. Cameră și să nu uitate nici confesiunile cari sperează acum, că față de ele nu se va executa legea cu toată vigoarea, să nu uitate confesiunile acestea, că drepturile lor autonome le dau pradă nu numai guvernului acestuia, ci și tuturor guvernelor, cari vor să vie. (Voci în centru: Așa e!)

Să nu uitate contesiunile, că pot să vină timpuri, când vom avea trebuință mare de drepturi autonome, dar atunci aceia, dela cari veți reclama drepturile acestea, vor răspunde: Voi singuri ați renunțat la drepturile voastre, acum nu vi-le mai dăm. (Voci în centru: Așa e!)

Așa cred, Onorată Cameră, că lucrul cel mai cuminte va fi, dacă drepturile acestea autonome vor rămânea și pentru mai departe în posesiunea acelor confesiuni, cari acum nu și le tem, fiindcă sunt lângă foc și se încălzesc fără a se gândi că pot să vină și alte vremi! (Mișcare în stânga). Așa cred, că și față de confesiunile acelea, ale căror drepturi vrea să le știrbească proiectul acesta, ar fi o procedare mai patriotică dacă le-am pune în poziție, ca atunci, când vor veni timpuri triste peste noi, mai bine să aibă de pierdut, decât de câștigat. (Va urma.)

FELURIMI.

Clubul tăcuților. S'a intemeiat acum de curând în America un club al tăcuților, cu scopul de a vorbi numai atunci când e neapărat de lipsă, pentru că — așa să motivează în statute — cu cât vorbește cineva mai mult, cu atât mai multe prostii spune. Scopul clubului e deci mărginirea prostiei încât să poate. De sine înțeles, că din club nu face parte nici o — femeie!

Ce face alcoolul? Revista »Anti-alcoholul« după Iohn Burns, răspunde astfel: Alcoolul (puterea beuturilor spirtuoase) mânjește tot ce atinge. Omului, care alcoolului nu-i poate pune stavilă, îi răpește mintea. Sapă încet acolo unde nu poate zdrobi dintr'odată. Pentru ori ce om beția e o boală grea, pentru mulțime e un biciu, pentru țară e o piedecă în buna ei dezvoltare, nimicind toate forțele active ale națiunii, oprind introducerea tuturor reformelor culturale și industriale.

Dare de seamă și mulțumită publică.**Din Porumbacul-sup.**

La fondul edificării bisericii gr.-cat. din Porumbacul-sup. au mai contribuit următorii credincioși români aflători în America de nord în orașul Portland:

Mateiu Poloșan 2 dol. 65 c. Alesandru Căpățînă 2 dol. 65 c. Nicolae Poloșan și Nicolae Voinesg câte 50 c. toți din Porumbacul sup. Toma Bucur, Săcădate, Niculae Stoia, Porumbacul-inf., Ion Sirghie, Avrig, Florea Bădilă, Avrig, Petru Dobrotă, Cornățel, Ioan Lăpădat, soția sa Ana și Ilie Urdea din Șaes, Arsene Pampa, Gurarăului, Zenove Mățav, Perșani și Simion Neag, Doștat fiecare câte 1 dol. George Uncheșel, Brad, Valerie Trâmbițaș, Beclean, Ioan Banciu, Hosman, Petru Grecu, Ilie Grecu, Nicolae Conțan, Constantin Doșteșan, Ioan Neag, Nicolae Hila, Petru Boca, toți din Boz, Vasile Stroia, Gusu, George Vandor, Blăjuț fiecare 50 c., suma totală 22 dol. 80 c.

Pentru aceste fapte creștinești isvorite din dragostea curată față de casa Domnului subscrisul le exprim și pe aceasta cale bravo-români depărtați, cele mai sincere mulțumite. Asemenea, în numele parochienilor mei exprim mulțumită și consătenilor Mateiu Poloșan și Alexandru S. Căpățînă, pentru jertfa adusă cu plăcerea sf. Paști pentru a. c. D-zău să le răsplătească cu darurile sale.

Nicolau Comșa,
paroch gr.-cat.

NOUȚĂȚI.

La conferența de pace, ce să va întruni, cum am pomenit în nr. trecut, la 15 Iunie în Haga, România va fi reprezentată prin Alecs. Beldiman, trimisul plenipotențiar al României la Berlin.

Oraș ars. Marele oraș din insulele Filipine Iolilo, a ars total, rămânând la 100 mii de oameni fără căpățâu.

Un râu de lapte. S'a dat să vadă oamenii și un râu de lapte; mai lipsea dealul de mămăligă. Cazul s'a întâmplat la Lugoj, săptămâna trecută Marți la amezzi, după cum scrie »Drapelul«.

Publicul lugojan a avut rarul prilej să vadă cum curge laptele gărlă pe Timiș. Priveliștea însă a fost de scurtă durată și are un fond de tot trist. Cu ajutorul unui pricepător dela secretariatul Reuniunii economice din Timișoara a vizitat poliția laptele adus Marți la târg în Lugoj și a găsit, că cea mai mare parte a laptelui pus în vânzare e falsificat, subțiat fiind mai întâiu cu apă și apoi îngroșat cu alte materii, mai ales cu ghips. În urma acestor constatări, a confiscat dl căpitan de poliție peste o mie de litri de lapte, mai ales dela preocupții din Vecserhăza și Daruvar, și adunându-l pe podul de fier, a dispus vărsarea lui în Timiș. Fiind zi de târg și amiază s'a adunat lume multă la acest loc, ca să asiste la vărsarea laptelui în Timiș.

Ofițeri japonezi în Europa. Se vestește din Roma că numeroși ofițeri din Japonia au sosit zilele acestea acolo și au vizitat așezămintele militare. Acești ofițeri vor vizita toate statele europene.

Al 104-lea. Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«, a solvit ajutorul statutar după răposatul membru Pavel Chirilă, econom.

Acesta este al 104-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibieni.

»Frăția« inst. de cred. și economii societate pe acții cu sediul Agnita (Szentagota) comit. Târnava-mare, și a început activitatea. Localul institutului se află în strada principală, în casele tractului protopopesc Agnita, vecine cu jud. reg. și cartea funduară.

O slujnică — deputat. În Finlanda s'au făcut de curând alegerile de deputați și cum femeile încă au drept de alegere și pot fi alese de deputați, au fost alese 19. Ce e mai curios însă, că între aceste este o slujnică. Să spune, că femeile au luat parte în mare număr la alegeri.

Pui de urși — dela expoziție. Dl Dr. Istrati, directorul expoziției din București a încunostițat ministerul domeniilor, că trei ursoaice, cari se află în secția zoologică a expoziției, au dat naștere la câte un pui de urs. Micilor ursuleți li s'a fac cusce noue.

Noue căi ferate. Ministrul de comerț a dat permisiunea pentru lucrările pregătitoare a căii ferate pe Câmpie. Noua cale ferată plănuită va porni dela Oșorheiu sau Iernut și va trece pela Bard până la Orostaia.

— Comitatul Brașovului a votat 200 de mii Cor. pentru facerea căii ferate dintre Brașov și Făgăraș. Ministrul Kossuth a aprobat aceasta hotărâre.

Pentru gimnaziul din Brad. Ni s'a trimite următorul apel: Cultura este arma cea mai puternică în timpul nostru. Cu ea s'a războiesc azi popoarele în o nobilă emulațiune și în un avânt însuflețit. Pionerii culturei, cei mai însemnați, sunt școalele, așezămintele de creștere și învățămînt. Fericit s'a poate ținea acel popor, care are cu înbelșugare astfel de așezămintele. Aceste li întăresc arma modernă de luptă, cultura, și-i dau putere de a răsbate triumfător prin secol, apropiindusă tot mai mult, generație după generație de perfecțiune.

De aceste idei și convingeri sunt, să vede, stăpâniți tinerii clerici din cursul al II-lea (doilea) dela seminarul »Andreian« din Sibiu, când s'au decis a aranja un concert în Alba-Iulia a două zi de Paști și în Hașeg a treia zi, în favorul gimnaziului nostru din Brad, spre a putea fi întregit la liceu cu opt clase.

Vrednicii tineri voiesc, ca și ei să contribuie cu roada muncii lor la ajungerea acestui scop măreț al poporului nostru.

Voință nobilă, secp frumos: eată două motive temeinice, pentru cari tinerii clerici merită toată atențiunea, tot sprigina binevoitor al publicului nostru. O astfel de tinerime, care s'a știe avânta și lucră pentru scopuri și idealuri culturale naționale, este vrednică de a fi spriginită în nobilele ei porniri.

Din cauza aceasta sperăm, că oaspeții de Paști ai Alba-Iuliei și Hașegului vor fi îmbrățișați cu căldură de Românii din părțile acelea.

Prăvălie românească în Fiume. Dl F. A. Degan, comerciant român în Fiume, și-a mutat biroul în Corso Nr. 16, lângă oficiul postal din Fiume, ca să fie mai la îndemâna Românilor, pe cari soarta nemiloasă li silește să ia drumul prin Fiume la America. Aflăm, că dl F. A. Degan se luptă cu mari greutăți, neavând sprijinul necesar din partea Românilor de acasă. Sperăm, că Românii vor sprijini — cel puțin acum în preajma sf. Paști — cu mai mare căldură ca până acum

această firmă românească de coloniale, poame-sudice și băcănie. Catalogul prețurilor îl primește ori și cine la cerere gratis și franco.

O agentură harnică a »Asociațiunii« La »Tara n.« îi s'a scrie:

O agentură harnică e cea din satul Vaca, despărțământul Brad. S'a făcut numai în anul trecut și s'a pus pe lucru ca o harnică albă. Și-a adus toate cărțile »Asociațiunii«, a cerut și a primit în cinste multe cărți dela Academia română, dela marele scriitor al nostru N. Iorga și dela alți binevoitori. Un meșter sătean a făcut, și el în cinste, un dulap, negustorul Brana a pus glaja și astăzi agentura aceasta are o bibliotecă în toată forma, așezată într'o odaie curată, la școală, unde s'a mai află și o masă lungă cu laviți pe de laturi, pentru cetitori.

Ți-e mai mare dragul să vezi în Duminecă și sărbători țărarul venind la bibliotecă și scoțind cu mare cuviință cartea din buzunarul sumanului de lână, — unde e împachetată cu multă grijă într'o hârtie mare, — o dă învățătorului zicând: »să-mi dai aceea cu povețele, de cari ne spuseși astăzi«.

Agentura prin conducătorii ei și cu ajutorul comitetului din Brad, a deschis un șir de prelegeri populare în toate Duminecele și tocmai le verbise învățătorul. Și în puține locuri mi-s'a dat să văd atâția ascultători și atât de primitivi, ca cei din satul acesta.

Conducătorul agenturii e învățătorul I. Bârna.

Iată ce poate face un om, dacă are tragere de inimă pentru năcăzurile săteanului.

Este fapt cunoscut, că foarte multe boale sunt provocate singur și numai prin scaun neregulat. În toate cazurile, unde s'ivesc astfel de neregularități, să ne folosim de apa amară »Franz Josef«, cunoscută de mult. Din partea autorităților medicale splendidă laudată și probată.

Două coroane de mătă. Babele bătrâne, mai cu seamă pela orașe, sunt mari ocrotitoare și prietene ale mățelor, (piscicelor) le îngrijesc, ca pe un copil și le teresc de primădie. Zilele aceste s'a petrecut un caz cindat cu babele și mățele, anume în asilul (casa) săracilor din Budapesta, în care își trăiesc zilele din urmă ale vieții mulți bătrâni și bătrâne, istoviți de greul vieții. S'a întâmplat în asil că o măță a mușcat pe o femeie. Și de oarece e știut, că mățele mușcă numai pe cel mai înverșunat dusman al lor, pe căne și numai în cazuri deosebite, măța și bătrâna au fost trimise la spital. Să credea, că măța e turbată. Nu s'a adevărit însă. Cu toate acestea direcțiunea a hotărât să stărpească din asil toate mățele doar asilul n'a fost făcut pentru aceasta.

Babele s'au întristat amar, văzându-se despoiate de singura plăcere a zilelor de bătrânețe. Dar ce să vezi? În întreg asilul nu s'au găsit decât — două mățe. Celelalte au fost ascunse.

Lucrul s'a părut cam ciudat. Directorul a clătinat din cap și n'a zis nimic. A două zi însă a dat de știre în asil, că tot omul, care aduce o măță, primește răsplătă două coroane. Atunci să fi văzut babele, cum scoateau mățele de prin lăzi, de prin haine, și la vremea prescrisă au adus 60 de babe nu mai puțin ca — 80 mățe.

Cartea engleză: Românii americani, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Cununie. Sabina Deleu și Nicolau Munthiu, contabil, anunță cununia lor care să va celebra Luni, în 6 Maiu st. n. c., la 4 oare p. m. în biserica gr.-cat. română din Șimleu.

Un raport — șod. Fisolgăbirăul Marcovici din Ceffa, în ființa de față a căruia s'a împărțiat cu baionetele gendarmerilor adunarea noastră populară din Beiuș, și-a făcut zilele trecute raportul oficios. El zice, că României s'au purtat așa de provocător, încât reprezentanții deregătorilor puteau pași la mijloc mai curând, dar și-au impus răbdare. S'a constatat și aceea — zice Marcovici, — că în adunare s'a aclamat Marea-Românie (Nagy-Romania) și la aceasta au răspuns angurii din Târcaia cu Kossuth nota.

Șod raport!

In amintirea lui Șaguna. In anul viitor să va serba cu pompa cuvenită amintirea împlinirii unui veac dela nașterea mitropolitului Șaguna.

Cu acest prilej se vor retipări și pastorelele lui Șaguna într'un volum, care va da și unele lămuriri istorice în legătură cu aceste pastorele. Acest volum va fi edat de părintele Gh. Tulbure și de dl Dr. N. Bălan, profesor la seminarul din Sibiu.

Păr. Tulbure face apel la toți preoții, ca să-i comunice pe adresa »Revistei teologice« din Sibiu toate pastorelele lui Șaguna, spre a să putea da o colecție deplină.

† **Simeon Dămian.** Cu părera de rău dăm știrea tristă, că Miercuri a reposedat în Brașov un fruntaș al nostru, Simeon Dămian, avocatură și fratele deputatului dietal și protopopului din Zărând, Vasile Dămian. Repozatul a fost membru în direcțiunea »Albinei« pe edificiul căreia s'a arborat steag negru și a fost prezidentul camerei avocațiale din Brașov.

Incetarea unei greve. Greva lucrătorilor zidari din Budapesta, a încetat zilele aceste. Greva a durat aproape un an, în care timp lucrările de edificare au stat în loc, cauzându-să astfel mari pagube. Greva a încetat abdicând lucrătorii de pretensiunile lor. Ei au văzut, că nu să mai pot împotrivi, ne mai având mijloace de traiu, au primit condițiile întreprinzătorilor și au început a să angaja la lucru.

Listele electorale. Acum să statornesc și să pun apoi spre vedere publică listele alegătorilor dietali pe anul 1908 prin comitate. Alegătorii români să bage de seamă să nu fie lăsați afară unul și altul din liste, cum adeseori s'a întâmplat. Dacă cineva, care are drept de alegere, e lăsat afară, are să facă recurs.

Mare câștig cu numeri mici de losuri e mai ușor de a-l ajunge, dacă ne cumpărăm losurile de clasă în birourile de loterie din capitală ale lui S. Bogdány, Budapesta, IV. Karlsring 20. Singur numai la aceasta firmă să capătă numerii mici iubiiți. Numerii, cari cuprind anii de naștere dela 1801—1900 să capătă tot acolo. Să ne grăbim, ca să nu întârziem cu comanda, deoarece acești numeri speciali acuzi trec.

Ilustrate de Paști. Cărți postale ilustrate de Paști, foarte frumoase, cu inscripția »Christos a înviat!« să află de vânzare, efitne la librăria »Foaiet Poporului«.

Care mijloc ajută sigur și repede contra piștruiilor și necurățăniilor pielii?

Singur și numai renumitul »săpun din lapte de crini Stekenpferd« al lui Bergmann (marca: Stekenpferd). Acesta o dovedesc mai clar scrisorile de mulțumită, cari sesesc zilnic din toate țările asupra efectului surprinzător al acestui săpun cum și mai multe atestate oficioase aflătoare la firmă.

Baza acestui efect escelent a »săpunului din lapte de crin Stekenpferd« zace în proporția corectă a cuprinsului de borax și în substanțele blânde, deplin neutrale ale acestui săpun, constatate de chemici. Așa dar nu singură reclama, cum ar crede mulți, a cauzat răspândirea colosală (cu un consum de 3 milioane bucăți pe an), ci mai mult bunătatea neîntrecută a acestui fabricat curat medicinal, despre ce să va convinge fiecare la prima probă. Un product asemenea escelent al firmei Bergmann e Co în Teschen a E. este »Stekenpferd-Bay-Rum« contra tărăfei în cap și căderii părului, care este cea mai vache și mai bună Bay-Rum-marcă.

Cel dintăiu bucata cu 80 bani, cel din urmă cu cor. 2.— și 4.— per sticlă și să capătă în cele mai multe farmacii, drogherii, parfumerii și prăvălii de frizeri.

Soia. Să atrage atențiunea cetitorilor că învățătorul Th. A. Bogdan din Bistrița, mijlocește cumpărarea de »Soia«, pe lângă prețuri moderate.

Dealuri surupate. Lângă comuna Brustura din Maramurăș, în urma unui cutremur, s'au surupat zilele aceste două dealuri, închinând valea prin care curge râul Teresalca. Apa oprită în cale a esundat și amenință cu înecare comună Brustura. Șese sute de oameni lucră, pentru a face loc de scurgere apei.

Adunare învățătoresască. Despărțământul Blaj al reuniunii învățătorilor români, aparținător reuniunii învățătorilor gr. cat. de Alba Iulia și Făgăraș, își va ținea Adunarea în Cergăul-mare la 7 Maiu n. a. c. a 3 a zi de Paști la oarele 8 a. m. în școala gr.-cat.

Programul constă din 21 de puncte, din cari amintim: Prelegere practică de Ioan Barna, eventual dșoara Elisa Dănilă. Raportul casarului și bibliotecarului. Disertație de dnii învăț. I. Marian în Bucerdea grănoasă și N. Frățilă în Tîr. Desbaterea și deciderea punctelor pentru compunerea statisticeii asupra stărei, progresului școalelor și asupra chestiunilor școlare și învățătoresști din desp. reun. inv. al Blajului. Alegerea oficialilor pe anul 1907/8 etc.

Dela expoziția din București ni să trimitte spre publicare următorul anunț: Se aduce la cunoștința tuturor dlor Exposanți din Transilvania, că listele celor cari au obținut diferite distincțiuni pentru expunerile cu cari au participat la Expoziția generală Română din 1906, sunt publicate în M. oficial al României, începând dela Nr. 194/906—226/907 inclusiv și în buletinul Expoziției Nr. 14/907.

Costul distincțiunilor, în urma scăzământului de 50%, acordat, este următorul:

- Lei 50.00 Hors concurs.
- Lei 40.00 Medalia de aur cu diplomă de onoare.
- Lei 25.00 Medalia de aur cu diplomă specială.
- Lei 12.50 Medalie de argint cu diplomă specială.
- Lei 5.00 Medalia de bronz cu diplomă specială.
- Lei 1.00 Mențiune onorabilă.

Osebit de aceasta, ori ce exposant, căruia i s'a decernat vreuna din distincțiunile de mai sus, trebuie să mai primească obligatoriu, plagueta de colaborator, care costă 7 lei 50 bani și medalia iubiliară care costă 2 lei, plus 4 lei, speșele de transport.

Pentru obținerea distincțiunilor, Exposantul adresează odată cu trimiterea costului, o cerere comisariatului general al Expoziției la București, în care arată distincțiunea ce a obținut obiectele expuse, precum și: anul, luna, ziua și locul nașterii, pentru complectarea brevetului medaliei iubiliare.

Îndată după primirea costului, medaliele cu diplomele lor, se vor expeda exposantului la adresa indicată.

Comisar General.

Au apărut: Curs practic de fizică și chemie pentru cursul primar, de Iuliu Vuia, înv. Arad 1907 Prețul 50 bani Carte aprobată de consistorul din Arad.

— Regulele și condițiile de primire în instituttele militare — cu acest titlu a apărut în ediția II. o carte de folos în limba germană și maghiară, în editura librăriei Benkő Gyula din Budapesta. Prețul 1 cor. 60 bani.

Producțiuni și petreceri.

In Planul de sus.

Comitetul parochial din Pianul de sus aranjează cu concursul tinerimei studioase din Pian și jur, în edificiul școalei, Luni în 23-Apr. v. c. (a doua zi de Paști) un concert. După producție urmează dans. Venitul curat e menit bibliotecii școlare din Pian. Programul e compus din 8 puncte bine alese.

In Frăua.

Tinerimea adultă din Frăua aranjează o producțiune corală-declam. teatrală, în 23-Apr. st. v. (a 2 zi de Paști) în localul școalei gr.-or. din Frăua. Inceputul la 8 ore sara. Venitul curat este destinat pentru înființarea unei biblioteci școl. Programul constă din 8 puncte, între cari piesa teatrală e »Vlăduțul mamei.« După producțiune urmează dans. Invitări speciale nu se mai trimit.

In Cacova.

Inteligența română de pe valea Aiudului aranjează o petrecere în 7 Maiu st. n. 1907 (a 3 zi de Paști) în salele școalei gr.-cat. din Cacova (Vlădháza). Venitul curat e destinat pentru biblioteka școlară.

Prețul bucatelor.

In Reghin.

Prețurile bucatelor în piața Reghinului în 18 Aprilie c. au fost următoarele: Grâul maza metr. cor. 14 60—15, cucuruzul cor. 12—12 10, orzul 12—12 50, săcara 12—13, ovășul cor. 15—15 50, luhăr cor. 120—130, luțerna cor. 130—140, fasole cor. 20—25.

Un car de fân 18—22 cor. Prețurile bucatelor sunt în urcare.

FRANZ JOSEF Apa purgativă

67-26

Să poate căpăta în tot locaș

Kalodont

88 10—42 a lui Sarg

cremă de dinți neîncăjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

R. I. R. în Cimbr. Să poate, dacă nu e prea cunoscută. Trimite-o.

S. K. în Cebz. și I. P. în Rog. Traducerea și tipărirea unei cărți costă mult. Cât de mare e cartea? Trimiteți-o, să o vedem, atunci vă putem spune cât costă.

Măn. Humora (Bucov.) Vă trimitem un nr. Prețul abonamentului să află în fruntea foii; pe așteptare foaia nu să dă, trimiteți abonamentul, care e efitin.

I. C. în Hă'm. Noi trimitem foala regulat, cu adresa tipărită. Ți-o ia cineva dela poștă.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer

SPRE DEOSEBITĂ ATENȚIUNE!

Numerale mici ale loteriei privilegiate ungare de clase dela Nr. 1 până la Nr. 300 ce sunt atât de mult căutate, se găsesc exclusiv numai la noi.

Deasemeni și numerii anilor de naștere dela 1801 până la Nr. 1900.

Având în vedere marile cereri ale acestor numere, rugăm a ni-se adresa comenzile cât de-curând

S. Bogdány

Birou principal de loterie, Societate Anonimă
 == BUDAPESTA, Károly körút 20. ==
 Telefon 88-16.

106 1-4

Prețul lozurilor la Cl. I-a:

$\frac{1}{8}$ loz Cor. 1.50 $\frac{1}{2}$ loz Cor. 6.—

$\frac{1}{4}$ „ „ 3.— $\frac{1}{1}$ „ „ 12.—

Comenzile pentru străinătate le efectuăm contra ramburs sau trimiterea anticipativă a Costului.

NIGRIN

== Oea mai bună ==
CREMĂ DE GHETE.
ST. FERNOLENDT, VIENA.
 furnisor de curte c. și r.
 ➔ Se capătă pretotindenea. ➔
 98 1-52

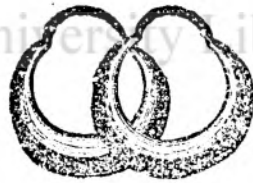

Nr. 4017 A

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszében.

Novități în toate soiurile de **orloage, juvaere, artioli de aur și argint**, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de orloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în **aur și argint**.

Nr. 8800

Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coperiș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă esact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

228 22-24

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

să le acoperiți mai bine la **Iullu Meinel** în **Budapesta** (filială: **Sibiu, strada Cislădiei 24.**) Firma Iullu Meinel e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în branșa sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce se poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta ofere în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință se trimite gratis și franco.

Iullu Meinel, Budapesta. Filială: Sibiu, strada Cislădiei 24.

Un taur

în vârstă de 19 luni, de rasă curată Pinzgauer, provăzut cu certificat, să află de vânzare la subscrisul

Ioan Cloaje

95 2-

Boița, posta Nagy-Talmács.

De vânzare

este o mașină de imblătit cu vapor, în stare bună și să dă pe plată în rate.

Nicolae Albu

100 1-8

proprietar

în Miercurea (Erdély-Szerdahely)

De vânzare

să află **Sola** per Klgr. 1 Cor. 40 bani, cine are trebuință să comande cu toată încrederea la adresa domnului

Georgiu Pop

101 1-2

cojocar

în Káp.-Monostor. com. Solnok-Dobács

Un Servitor

harnic și cinstit să angajează sub condițiuni favorabile la prăvălia de băcănie a dlui

105 1-2

Victor Onițiu

Sibiu, Strada Măcelarilor.

Un institut mai mare de bani

angajează pretotindenea reprezentanți pentru vânzarea de lozuri cu plățirea în rate, pe lângă o rebo-nificare bună de provisiune. Prețurile sunt statorite ieltin pe prospecte. Oferte sub titlul „Bankinstitut Z. 793“ le espedează espedițiunea da anonte Haasenstein & Vogler, Viena I. 83 2-10

Important pentru onor. agricultori!

Cine are lipsă pentru sămănturi de primăvară de

grâu de primăvară

orz, ovăș triumf, mazărice

sămăntă de cânepă

să se adreseze de timpuriu la

54 6-9

Sigismund Felter

Sibiu, strada Brukenthal 3.

Soane de mers pentru bolnavi

spre folosință pe strade și în odaie, scaune de dormit, mese la pat pentru bolnavii cari zac, întocmite pentru cetit și scris, scaune de purtat, closete de odaie, fără miros, patent, bidete, irigatoare, cum și toate utilitățile pentru îngrijirea bolnavilor furnizează cu prețuri originale de fabrică

I. KELETI institut ortoped. medicinal.

Budapesta, IV. Koronaherzeg n. 17.
Liste ilustrate de prețuri, gratis.

Nu mai este corp strâmb!

(Important pentru dame și domni gârbovi)

La purtarea corsetei mele ortopedică de scutire, fără păreche, recomandată de cei mai cunoscuți medici. Grozav de ușoară și igienică. Acopere deplin întreaga gârboveală! Pentru cei în vârstă e chiar neîncăjurat de lipsă. Pentru băieți de școală cel mai bun mijloc de scutire și salvare! Țiitor drept, mașina de mers și de sprijin etc. Să fac după măsură în esecția tehnică cea mai perfectă.

Prospecte gratis. Prețuri foarte moderate
J. Keleti, institut ortopedic artistic.
Budapesta, IV. Koronaherzeg uteza 17.

Picioarele și mâinile artificiale ale lui Keleti sunt cele mai bune din lume.

Amputaților! Institutul artistic ortopedic a lui J. Keleti, Budapesta IV. pregătește sub garanță de potriveala cea mai bună, cu prețurile de fabrică cele mai ieftine: picioare și mâni artificiale pentru cei amputați în esecția tehnică cea mai perfectă. Mașina de mers și de sprijin etc. Mers ușor elegant! Broșuri ilustrate, gratis și franco. Garanță de mai mulți ani.

Pentru cei cu mijloace mai puțin mare scâzământ de preț!

Nou!! Invenție epocală! Nu mai există mai mult auz greu. **Nou!!**

Cel on auz greu! „Prinzătoare de sunet”, c. și reg. privilegiată și de nou patentată. Acest aparat face posibil și din depărtări mari a auzi clar predarea în teatre, la concerte, prelegeri, predici etc.

Cereți prețurant dela 97 1-18

J. Keleti, fabrică de instrumente chirurgice-medicale.
Budapesta IV. Koronaherzeg uteza 17.

Săpun de lapte de crin Steckenpferd.

de Bergmann & Co, Drezda și Teschen a/E.

este și rămâne, conform scrisorilor de mulțumită ce sosesc zilnic, cel mai cu efect dintre toate săpunurile medicinale contra pișturilor cum și pentru dobândirea și păstrarea unei piei delicate, moale și un tein's rosaceu. Prețul unei bucăți 80 fil. Să află în toate farmaciile, în drogherii, parfumerii și negustorii de săpun și locale de frizeri. 102 1-50

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 87-52

Se caută

doi tineri absolvenți de școală comercială, pentru biroul Societății Române pentru Industria forestieră „Oltul”.

Cererile să vor adresa cel mai târziu până la 1 Mai a. c. Administrației Societății „Oltul” în Brezoiu (România).

Condițiuni foarte avantajoase. Post sigur și durabil. 96 2-3

Norocul lui Török

este vecinic.

Neîntrecut

e norocul, care favorizează colecțura noastră principală. Deja am plătit onoratiilor noștri cumpărători în timp scurt mai mult de

30 milioane coroane de câștiguri

între aceste cele mai mari câștiguri, anume:

de 2-ori marele premiu de **600.000** coroane

câștigul cel mai mare de **400.000** coroane

cum și câștiguri 6 à cor. 100.000, 3 à 90.000, 3 à 80.000, 3 à 70.000, 4 à 60.000, mai multe à 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 și afară de aceste încă alte multe câștiguri mari à 10.000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 cor. etc.

Recomandăm deci a participa la loteria de clasă, ce să începe în curând, bogată în șanse de câștig în lumea întreagă și a comanda la noi un los de noroc. — In viitoarea, a 20-a, loterie de clase se vor trage din

91 2-5

125.000 losuri cu 62.500

de câștiguri de bani și anume în total în suma enormă de

16 milioane 457.000 coroane.

Cel mai mare câștig ev. 1.000.000 coroane. Special 1 premiu cu 600.000, 1 câștig à 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 2 à 90.000, 2 à 80.000, 2 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 3 à 40.000, 3 à 30.000, 6 à 25.000, 9 à 20.000, 13 à 15.000, 44 à 10.000 și încă multe altele.

Care zi a săptămânii are pentru însemnătate?

Să se comande la noi număr de acela, care stă însemnat lângă ziua în care s'au petrecut evenimentele deosebite cu noi.

Duminică 4935	Luni 24299	Marti 68989	Mercuri 123039
Joi 5942	Vineri 24300	Sâmbătă 74369	

Plătirea conform planului a losului original de clasa I. este:

Pentru $\frac{1}{8}$ los original fl. — 75 sau Cor. 1.50, pentru $\frac{1}{4}$ los original fl. 1.50 sau Cor. 3.—
» $\frac{1}{2}$ » » » 3.— » » 6. » $\frac{1}{1}$ » » » 6.— » » 12.—

și aceste se vor espeda cu rambursă sau după trimiterea înainte a banilor. Planuri oficioase gratis. Comande la losurile de noroc de mai sus rugăm a ni-se trimite cu deplină încredere până în

5 Maiu a. c.

fiindcă numerii noștri de noroc trec iute.

A. TÖRÖK & CO.

Casă de schimb soc. pe acții,

cea mai mare neguțatorie de loterie de clasă a Ungariei

Budapesta, Despărțământul de loterie de clasă a colecțurii noastre principale.

Centrală: Servitenplatz 3/a în palatul propriu.

I. Filială: Theresienring 46/a.

II. Filială: Waitznerring 4/a.

III. Filială: Museumring 11/a.

Adresa telegrafică: Törökék, Budapest.

Foto la învățătură pentru ◆ bransa de spălătorie

să caută de cătră însoțirea spălătorilor și spălătorilor-curățitori în Viena, cu următoarele condiții:

1. an timp de învățat cu cost, cuartir și plată. După timpul de învățătură cu un câștig săptămânal de 16—28 Cor.

Toate informațiile mai de aproape le dă gratis însoțirea spălătorilor și spălătorilor-curățitori în 104 1-5

Viena, V. Bärensasse Nr. 3.

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“.

piața mare Nr. 2.

Inființată în anul 1841. Centrala în Budapesta. Capital de acții și rezerve 92 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monete de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare încassează cupoane și efecte sortite asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

99 1-12

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☚

Publicare de licitație.

În localitățile de birou a cassei de amanet sibiene, strada Măcelarilor Nr. 19 să țină în

7 Maiu n. 1907

și în zilele următoare, întotdeauna dela 8-12 oare a. m. și 3-6 p. m.

licitația

obiectelor amanetate, cari au avut scadența până în 31 Martie 1907. (Prețioase și hârtii de valoare până incl. la Nr. 1663 ex 1906, efecte și măfuri până incl. 1828 ex 1906.

Marti în 7 Maiu să începe cu vânzarea prețioaselor, Vineri și Sâmbătă vin la licitație efectele.

Amanetele (zaloagele) cu scadențele expirate să pot scoate sau amaneta de nou până la începerea licitației. Corespondențe privitoare la aceasta să considerăm numai atenți, dacă sosesc cel mult până în 5 Maiu c. și cu hârtia de amanetat va fi trimisă și o sumă, care să acopere interesele și speșele pentru prolongie, sau în cazul scoaterii, afara de interese și speșe, să acopere și impramutul.

Luni în 6 Maiu institutul de amanet e închis.

Onor. p. t. public să face atent în propriul său interes, să nu amâne pe zilele ultime scoaterile sau prolongirea amanetelor.

Observare. Sumele întrecătoare de licitație să pot ridica în oarele oficiale în decurs de trei ani, calculați dela ziua de licitație prin restituirea hârtiei originale de amanet la casa institutului. După acest timp acele să predau autorităților și re scopuri de folos public.

Sibiu 20 Martie 1907.

82 3-3 Institutul de amanetare sibian.

Cheag natural în formă de praf

Important

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru încheșarea laptelui, chemica curat, întrece mult toate mijloacele de încheșare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de v.ței. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsulșe maibun.

O încercare ne convinge.

Siugura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galizia, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură

Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 57 6-20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

AGENȚI

de diferite branșe, cari voiesc să câștige mulți bani, să-și dea adresa și informații mai de aproape. Să potrivește pentru ori și cine.

A. Hübscher,
Praga. 1572-II.

94 2-3

Să caută

un bun Lucător Ceasornicar. Oferte direct la G. Petrescu, Ceasornicar C.F.R. la Pitești. 87 2-2

Marca de scutire: „Anker“.

214 25-40

Liniment. Capsici comp.,
substituție pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungere sigură la podagră, reumatism și rețeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare să fim precauți și să primim numai sticle originale în șatule cu marca de scutire Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., O. 1.40 și C. 2.— se capătă în toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur“ în Praga

Strada Elisabeth Nr. 5 nou

Espediție zilnică.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

3 12-52

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurăm în cele mai avantajoase condiții:

☛ **contra pericolului de incendiu și exploziune,** ☚
edificii de ori-ce fel, meuble, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

☛ **asupra vieții omului** ☚

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

☛ Asigurări pe speșe de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. ☚

Valori asigurate contra incendiului: ☛ Capitale asigurate asupra vieții: ☛
84,975.294 coroane. 9,293.195. coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295,120-15 c. pentru capitale asig. pe viață 3,760.810 21 c.

Oferte și ori-ce informații se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Cel ce dorește a avea

Răchie

61 6-10

ieftină

FĂRĂ CĂZAN

acela să-și procure dela

Radovan Popovits comere., Ujvidék

CARTEA

din care poate învăța cum să facă toate răchiurile și cum manipularea vinurilor,

Prețul acestei cărți e 6 cor.

Tot așa vînd și materialul necesar cu praf cu tot.

Prețul pentru 100 litre 8 cor.

Fără îndoială cele mai bune și
mai ieftine**lumini de ceară**In toate mărimile, albe și cu flori, atât
en gros cât și en detail se pot căpăta la**Gustav Meltzer**fabrică de lumini și săpun
strada Gușteriței 25.Filială Meltzer, Piața mică.
Parfumeria Meltzer,
strada Cîsnădiei.

16 14-

LIPIK în Slavonia.

Stațiune de cale ferată, poștă și telegraf.

Scaldă de rangul prim. — Comfortul
cel mai mare. Singura termă (64°C) alcalică,
cu conținut de iod pe continent.Resultate neîntrecute de vindecare la
toate neftinurile catarale ale membrilor
de mistuire și urină, la diatesa acrimiei
ulului, la podagră, reumă și ischias, sero-
fuloasă, rachitis și la toate boalele de
sânge.Cură de beut, scalde termale, institut
de cură de apă, inhalator.

Zece medici distinși în locul de cură.

Prospecte și informațiuni dă

86 2-3 Direcțiunea băilor.

Ludovic Terencz,

crotlor de bărbați,

Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 12,

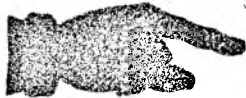
recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primă-
vară în mare asortiment**noutățile**sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se escută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Saeko,
Jaqueto, și haine de salon, cu
prețuri foarte moderate.Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru pardie-
siuri și „Baglam“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.Asupra reverensilor con-
fecționate în atelierul meu însă per-
mit a atrage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți
la casuri de argență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore.

27 12-

În atențiune binevoitoare!

Fiscare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____
Mignon, _____
Pianino, _____
Harmoniuna, _____în salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN și să recomandă cu căldură clavirele
cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianști, cari știu prețul modului de joc
foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru orice sală mai
mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă
și contra influențelor externe, »praf« etc.În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (în vechitul
edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.Sînt în toată vremea în deposit clavire folosite, trase de nou cu piele, și se
îsu reparaturi de specialitate de orice soi în escuția cea mai solidă.

10 7-

Tot acolo»representanța exclusivă pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, pro-
prietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabri-
canților de clavire din Viena.**În interesul propriu
damele și domnii**

și acoper lipsele în

confecțiune de dame, domni și băieți

în prăvălia de articli de confecțiune

R. GRÜNBERGER

Piața mare Nr. 3, în noul palat al institutului Bodenkredit

= Cel mai bogat asortiment, articli cei mai fini. =

Prețuri strict fixe.

Cu distinsă stimă

R. GRÜNBERGER
prăvălie de articli de confecțiune.

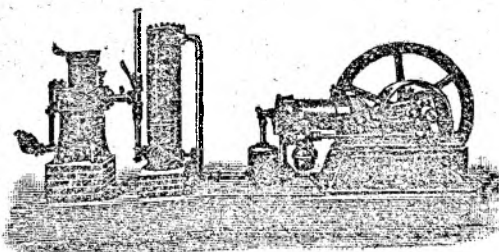
Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.

262 21-52

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

= cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei. =

Motoare originale „Otto“
și locomobile pentru benzin
și petroleu, cum și gaz de
iluminat.Motoare de gaz aspira-
tor, cari se mîină cu cărbuni
de lemn, coacs sau cărbuni
de antrachit.Aceste motoare de gaz aspiratoare sînt pentru minat cele
mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal
consumă 1½—2½ fileri material de ars. Mașinist sau focar
e de prisos.Special pentru minatul morilor este mașina cea mai esce-
lentă a prezentului.Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminară de spese
servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

= Sibiu, Poarta-Cîsnădiei. =

36 7-

Preste 300 de distincții înalte.
Preste 30.000 motoare originale „Otto“ în minare.Condiții de plată favorabile.
Garantă deplină și serviciu curant.

Real și bun!

Orologiu minunat de buzunar și lanț, numai pentru 1 fl. 40 și 50.000 buc.

am compărat, din cauza disolvării unei fabrici elvețiene de oroloage, de aceea trimit 1 orologiu de buzunar de argint Gloria Anker remontoir de precizie, 36 ore, lanț aurit frumos și joujou, cu mers regulat, pentru care să garantează 3 ani în scris, numai cu fl. 1.40.

Espedarea per rambursă prin I. casă de negoț germană

S. KOHANE, Cracovia Nr. 146.

Pentru-ce nu convine banii retour. Multe scrisori de mulțumită. 7 11 12

500 Coroane

plătesc celui ce ar mai clipea vrea-orăți dărua de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru trimiteră franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Vienna 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile: la Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisădiei 59; ulița Turului (Saggasse); ulița Ocuși 2; farmacia Teatrală; Meltzer, str. Gușterii și str. Cisădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-căsesse: farmacia Lederhölger; Sighișoara: farmacia lui Ligner. Să se ceară pretutindenea apărat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătită. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 6 11—

Pentru economi!

„Peronospin”. Mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporii, la stropirea viilor. De ne-ăsămănat cu mult mai bun și mai ieftin este în folosință „Peronospinul” decât piatră vânăta.

Cu „Peronospinul” stropind via 1 lit. de apă vine la 60 fl. pecând cu piatră vânăta 1 cor. 60 fl. fiind piatră vânăta foarte scumpă.

Ca fiește-care proprietar de viile să poată căpăta numai veritabilul „Peronospin”, dau favorul acela, — că deja la comanda de 8 pachete trimit francat.

Prin întrebuițarea „Peronospin”-ului, via va fi hotărât mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea pietrii vinete, nu să ajung aceste rezultate, — probabil pentru aceea, că piatră vânăta înverzește peste măsură frunzele și prin asta abstrage din puterea și sucul viței. Praful de stropit al meu, face vița mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronospora. Prețul unui pachet este 60 fl. „Peronospinul” este deja de 6 ani în întrebuițare cu cel mai frumos rezultat.

Revânzătorii — comercianții capătă rabat.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuițarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru ori-care econom a întrebuițarea acest prav de îngrășare, căci prin aceasta să urcă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul este 60 fl.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fl.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă — sau foarte Prețul 30 fleri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii suferă mult de mâncărimea păduchilor, prin care mâncărime sunt reținuți în îngrășarea și desvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-să ridica prețul chiar perd din valoare. De aceea, fiecare econom să întrebuițeze această unsoare — căreia e prețul 20 și 40 fl.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor licheruri. Cine vorește a-si prepara rum și licheruri foarte bune și leține să întrebuițeze aceste extracte. Prețul pentru 1 litru 40 fl. Tot cu acest preț să capătă pentru rachiul de prune, trebere, sligoviță, borovickă și altele. Cine cere preț-curant îl capătă gratuit.

Toate acestea să capătă la

CORNEL DEMETER, apotecar Szászváros

81 4-10

piața Școlii 85.

Pentru tipar responsabil Henrie Meltzer,

Fluidul lui Kwizda

Marca Șerpela. (Fluidul turiștilor).

Frecare aromatică probată pentru întărirea și regenerarea nervilor și mușchilor. Intrebuițat de turiști, vânători, bicicliști și călăreți pentru întărire și regenerare după ture mai mari.

Prețul $\frac{1}{2}$ sticlă cor. 2.—
 $\frac{1}{4}$ sticlă cor. 1.20

Cataloge ilustrate gratis și franco. — Deposit principal:

FRANCISC IOAN KWIZDA

furnisor de curte c. și r. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.
Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

94 g 13-15

Cea mai renumită bere

a fabricii de bere

Anton Dreher soc. pe ac. în Kőbánya (Steinbruch),

este de recomandat în deosebi onor. p. t. public.

Să capătă în cele mai multe neguțătorii mai bune.

Deposit principal la

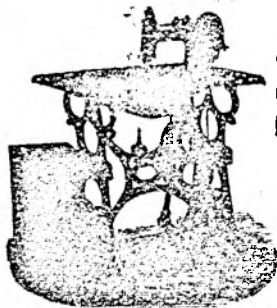
M. Samuil Rubinstein, Sibiu.

67.5—

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 10.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

17 14—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seldel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate scaturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, eurele, oleiari fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată de la mine dau 5 ani garanție.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 8.

Împrumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadin și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulării și altă garanță.

Executarea

de ficare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

re-cumpărarea cupoanelor și efectelor sertate,

incasarea de cambii, checuri și asenanări,

predarea de asenanări și bilete de credit pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

Înarea efectelor la depozit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de casse de fer

(cafe speciale), sigure contra incendiuului și a spargerii, etc. 4 3-26

Informațiuni amănunțite să dau cu bunăvoință și fără spese.